

2013 Jaarverslag

COMMISSARIAAT-GENERAAL VOOR DE VLUCHTELINGEN EN DE STAATLOZEN

COLOFON

Jaarverslag CGVS 2013

Brussel, mei 2015

Verantwoordelijke uitgever

Dirk Van den Bulck

Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen
WTC II, Koning Albert II-laan 26 A, 1000 BRUSSEL

cgvs.info@ibz.fgov.be

www.cgvs.be

Algemene coördinatie

Tine Van Valckenborgh

Hoofredactie

Léa Claes • Hilde Jonckere • Colette Jouant • An Michiels

Redactie

Anita Jans • Anja De Wilde • Bart Theunis • Christophe Jansen •

Dirk Van den Bulck • Dries Hanoulle • Ewout Adriaens •

Geert Beirnaert • Jan Donvil • Jean-Louis Bonmariage •

Jeroen Jans • Michèle Coursier • Muriel Frémal •

Peter Van Costenoble (EMN) • Pierre Deschepper • Roel Ghysel •

Ruth Willems • Stein Wouters • Steven Van den Poten •

Valentine Audate • Veerle Heiremans

Statistieken

Anita Jans • Birgitt Engels • Catherine Stessels • Colette Jouant •

Michèle Cappuyns • Pascal Robaey • Peter Van Costenoble •

Raoul Meers • Roel Ghysel • Steven Van der Poten

Vertaling

Thierry Bois d'Enghien • Andy De Staercke • Hans Hoebeke •

Philippe Oubelhaj • Caroline Pelzer • Ann Van Hoorde

Grafisch ontwerp en lay-out

Wim De Graeve

Coverfoto

Dieter Telemans

Foto's

Wouter Van Vaerenbergh • Céline Paulus • Wim De Graeve •

Dieter Telemans

Ce rapport annuel existe aussi en français.

Het jaarverslag is beschikbaar op de website van het
Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen:

www.cgvs.be

ALLE RECHTEN VOORBEHOUDEN / NIETS UIT DEZE UITGAVE MAG WORDEN VERVEELVOLDIGD EN/
OF VERMENIGVULDIGD DOOR MIDDEL VAN DRUK, FOTOKOPIË, MICROFILM OF OP WELKE ANDERE
WIJZE DAN OOK, ZONDER VOORAFGAANDE SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE UITGEVER.

2013 Jaarverslag

COMMISSARIAAT-GENERAAL VOOR DE VLUCHTELINGEN EN DE STAATLOZEN

Inhoud

Voorwoord	8
-----------	---

Voorwoord UNHCR	10
-----------------	----

1. Asiel in cijfers	14
---------------------	----

1. Asielaanvragen: daling in België – stijging in EU	15
---	----

1.1. België: 26% minder asielaanvragen	15
--	----

1.2. Europa: 30% meer asielzoekers	16
------------------------------------	----

2. Aandacht voor kwetsbare groepen	18
------------------------------------	----

2.1. Niet-begeleide minderjarigen	18
-----------------------------------	----

2.2. Gender	19
-------------	----

3. Gehoren en tolkprestaties	23
------------------------------	----

4. Landeninformatie geharmoniseerd	23
------------------------------------	----

5. Minder beslissingen – meer bescherming	25
--	----

18.193 beslissingen	25
---------------------	----

6. Dossierachterstand en doorlooptijden	28
---	----

7. Inzage en toegankelijkheid	29
-------------------------------	----

8. Documenten voor erkende vluchtelingen en staatlozen	29
---	----

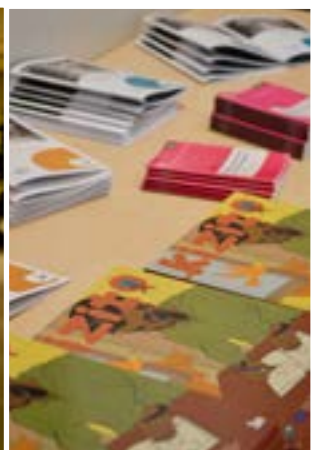
2. Over de grenzen heen	32
-------------------------	----

1. Een gemeenschappelijk Europees asielsysteem	33
---	----

2. Duurzame oplossingen voor vluchtelingen wereldwijd	35
--	----

3. De organisatie	38	Bijlage: De asielpcedure	50
1. De commissarissen	39	1. Wettelijk kader	51
2. Organogram	39	2. Asielinstanties	52
3. Personeel	40	2.1. De Dienst Vreemdelingenzaken	52
3.1. Onze medewerkers	40	2.2. Het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen	52
3.2. Personeelsevolutie	41	2.3. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen	53
3.3. Van ontwikkelcirkels naar evaluatiecyclus	42	3. De vluchtelingenstatus	54
3.4. Opleiding en ontwikkeling	42	4. De subsidiaire beschermingsstatus	54
3.5. Stresspreventie en welzijn	43		
3.6. 23% meer telewerkers	44		
4. Budget	44	Contact	57
4.1. Personeelsuitgaven	45		
4.2. Minder uitgaven voor de dossierbehandeling	45		
4.3. Besparingsmaatregelen	45		
5. Versterking van de organisatie	46		
5.1. Verbeterinitiatieven	46		
5.2. Kwaliteit	47		
5.3. ICT op ketenniveau	47		
5.4. Een nieuw intranet	47		

2013 Jaarverslag

Overeenkomstig artikel 57/28 van de wet betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen brengt de commissaris-generaal elk jaar verslag uit over zijn opdracht aan de minister bevoegd voor migratie en asielbeleid. Een afschrift van dit verslag met de eventuele opmerkingen van de minister wordt door de minister aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers en aan de Senaat overgemaakt. Dit verslag verduidelijkt niet alleen de werking van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS), maar biedt eveneens een algemeen overzicht van de asielproblematiek in België.

Dit zesentwintigste jaarverslag betreft het werkingsjaar 2013.

Het CGVS werd opgericht in 1988. Op dat moment werd een einde gesteld aan de delegatie van de bevoegdheid aan de vertegenwoordiger in België van het Hoog Commissariaat voor de Vluchtelingen van de Verenigde Naties (UNHCR). Deze bevoegdheid werd overgenomen door het CGVS, een onafhankelijke administratieve overheidsinstelling.

De opdracht van het CGVS is het bieden van bescherming aan vreemdelingen die een gegronde vrees hebben voor vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag van Genève (vluchtelingenstatus) of die een reëel risico lopen op ernstige schade in geval van een terugkeer naar hun land (subsidi-aire bescherming). Het CGVS onderzoekt nauwgezet elke asielaanvraag overeenkomstig de Belgische, Europese en internationale normen.

Het CGVS reikt ook documenten van burgerlijke stand uit aan erkende vluchtelingen en staatlozen.

Voorwoord

Het CGVS heeft een boeiende opdracht. Om deze opdracht goed te vervullen is het in de eerste plaats nodig de organisatie met ongeveer 450 medewerkers goed te laten draaien. In de tweede plaats zijn wij op het CGVS verplicht met een open vizier de wereld in te kijken. Dit is fascinerend, maar tegelijkertijd confronteert het ons met de verschrikkingen waarmee zeer veel vluchtelingen worden geconfronteerd.

Wij kunnen met fierheid stellen dat het CGVS het goed deed in 2013. Het CGVS is een overheidsdienst die werk van hoge kwaliteit aflevert, efficiënt te werk gaat, een hoog rendement realiseert en een plek aanbiedt waar het goed werken is. Ook UNHCR beaamt dit. Het CGVS droeg ook krachtdadig bij aan het bezweren van de asielcrisis in 2010-2012. Uit een door de consultant Deloitte in 2012 uitgevoerde internationale benchmarking bleek dat het CGVS op heel wat punten minstens even goed en soms beter scoort dan de asielinstanties in Zweden, Duitsland, Nederland of Frankrijk. In 2013 behandelde het CGVS nieuwe asielaanvragen systematisch binnen korte tijd en werkte het de achterstand verder weg. Ook de kwaliteit van de beslissingen was sterk. Centraal richtpunt bleef hierbij: het geven van bescherming aan mannen, vrouwen en kinderen die bescherming nodig hebben.

Het CGVS is er, ondanks de besparingen, in geslaagd haar basisopdrachten te realiseren. Dit in een periode waarin wij tegelijkertijd geconfronteerd werden met de noodzaak om lineair te besparen. Het ging om zware besparingen: tot meer dan 15 % op het budget voor de werkmiddelen en meer dan 5 % op het personeelsbudget. Het CGVS slaagde er in die besparingen te realiseren zonder schulden naar het volgend jaar door te schuiven. De besparingen hadden evenmin effect op de kwaliteit van het geleverde werk. Wij

hebben dit gedaan door de uitgaven te beperken tot het strikte minimum en door investeringen uit te stellen. Besparingen op het personeelsbestand voor het CGVS hadden een directe impact op de capaciteit om asioldossiers te behandelen: in 2013 nam het CGVS minder asielbeslissingen dan in het jaar voordien. Dit leidde op zijn beurt dan weer tot een vermindering van kosten, zoals tolkenkosten. De daling van het aantal genomen beslissingen in 2013 was geen probleem, omdat het aantal asielaanvragen sterker dan voorzien is gedaald. De besparingen hebben in 2013 niet voor operationele problemen gezorgd. Bijkomende besparingen zouden wel problematisch kunnen zijn, zeker en vast indien het aantal asielaanvragen opnieuw toeneemt, zoals het geval is in meerdere EU-lidstaten.

De asielsituatie in België in 2013 was atypisch. Terwijl het aantal asielaanvragen in België in 2013 en begin 2014 verder daalde, stellen wij in de meeste EU-lidstaten, alsook in de Europese Unie in het geheel, een omgekeerde tendens vast: het aantal asielaanvragen in die periode nam er voortdurend toe. In een aantal landen nam het aantal zelfs zeer sterk toe, bijvoorbeeld in Zweden. De verdeling van de instroom van asielzoekers binnen de EU is zeer ongelijk. Dit is een complex gegeven: zeer veel factoren liggen hiervan aan de basis. Hoe een beeld of de perceptie over een bestemmingsland ontstaat, is niet altijd duidelijk: dit kan gebaseerd zijn op 'facts', maar evengoed op ongefundeerde 'rumours'. Het asielbeleid op zich, namelijk de wijze waarop asielinstanties in Europe asielaanvragen uit bepaalde herkomstlanden beoordelen, lijkt hierbij niet noodzakelijk een doorslaggevende factor te zijn. Ook andere factoren, zoals de aanwezigheid van een gemeenschap of sociale of maatschappelijke factoren zijn vaak van groter belang. Dit verklaart waarom de instroom van bijvoorbeeld Syriërs naar Zweden, Duitsland of Nederland

in 2013 veel groter was dan die naar België, ook al is het beleid van het CGVS voor Syriërs minstens even 'ruim' als het beleid in die lidstaten. In 2013 volgde België niet de Europese tendens. Maar het is niet uitgesloten dat België binnen korte tijd opnieuw een hogere asielinstroom zal kennen.

De schrijnende situatie in heel wat landen verplicht ons de wereld in te kijken. Om vast te stellen dat er miljoenen personen op de vlucht zijn, vaak voor uiterst verschrikkelijke oorlogen of vervolgingen. Het aantal vluchtelingen – in de wereld – is de voorbije jaren sterk toegenomen, vaak als een gevolg van oorlog of burgeroorlogen. Van Centraal-Azië tot in Centraal-Afrika zoals bijvoorbeeld in Zuid-Soedan, de Centraal-Afrikaanse Republiek, Oost-Congo, ... woeden oorlogen en conflicten. In veel landen lijkt elke vorm van staatsstructuur weggevallen, waardoor de bevolking op geen enkele bescherming meer kan rekenen en overgeleverd lijkt aan militie, Gruwel ten top. Aan de poorten van Europa is er het uiterst gewelddadige conflict in Syrië, met eind 2013 ongeveer 2,5 miljoen vluchtelingen. En met vluchtroutes in gammele bootjes over de Middellandse Zee, met duizenden drenkelingen tot gevolg. Het is onvoorstelbaar, hoe vluchtelingen ondanks het gevaar het lot met een dergelijke overtocht blijven tarten en smokkelaars hierop blijven inspelen.

Dit moet ons naar de keel grijpen. Er wordt al heel wat gedaan, op diverse niveaus, ook op Belgisch niveau. Maar het probleem is van die orde, dat wij ons blijvend moeten afvragen of er niet meer mogelijk is: op preventief vlak door smokkelaars aan te pakken, maar ook door bijkomende toegangsmogelijkheden te creëren voor vluchtelingen om naar Europa te komen. Naar aanleiding van de publicatie van dit jaarverslag 2013 en rekening houdend met de actuele, dramatische vluchtelingensituaties wereldwijd, onderschrijf ik als

commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen ten volle de oproep van het UNHCR om meer mogelijkheden tot hervestiging of meer humanitaire visa aan te bieden aan deze vluchtelingen.

Dirk Van den Bulck

Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen.

Voorwoord UNHCR

Duurzame oplossingen voor vluchtelingen zijn meer dan ooit nodig. Ik had u dit jaar graag verslag uitgebracht over een vreedzamere wereld waarin mensen niet langer gedwongen worden om hun thuis te verlaten en om hun toevlucht te zoeken in andere landen. Helaas hebben we in 2013 een toename gekend van het aantal crisissen, waardoor meer families uit elkaar gerukt werden, meer woningen vernield werden, en meer mensen ontheemd werden zonder uitzicht op een duurzame oplossing.

Het conflict in Syrië is op dit moment aan het uitgroeien tot een van de meest tragische humanitaire crisissen van de afgelopen decennia. Wanneer u dit jaarverslag leest, is het conflict meer dan drie jaar gaande en ligt het aan de basis van de grootste groep ontheemden ter wereld. Meer dan 5,5 miljoen Syrische kinderen zijn getroffen, 3 miljoen mensen zijn vluchteling geworden, en nog eens 6,5 miljoen mensen zijn ontheemd in eigen land – dit wil zeggen dat 40% van de Syrische bevolking op de vlucht is. Voor ons in Europa is het moeilijk in te beelden wat dat betekent, meer dan 9 miljoen Syriërs die ontheemd zijn in eigen land of in een ander land. Dat aantal komt overeen met de bevolking van Ierland en Kroatië samen.

“40% van de Syrische bevolking is op de vlucht. Hun aantal komt overeen met de bevolking van Ierland en Kroatië samen.”

De situatie heeft de buurlanden van Syrië onder enorme druk gezet, en dat terwijl deze landen al erg welwillend geweest zijn in het verlenen van bescherming aan vluchtelingen. Op

het moment van publicatie van dit jaarverslag had Turkije al 822.000 Syrische vluchtelingen geregistreerd, Jordanië 612.000, Irak 217.000 en Egypte 139.000. Meer dan een miljoen Syriërs is gevlucht naar Libanon. Een kwart van de bevolking van dat land bestaat nu uit vluchtelingen. Als we diezelfde verhouding zouden toepassen, zou dat overeenkomen met een instroom van 2,75 miljoen vluchtelingen in België.

Nieuwe conflicten en spanningen in Afrika, in landen zoals de Centraal-Afrikaanse Republiek (CAR), Mali, Nigeria en Zuid-Soedan, hebben daarnaast voor nieuwe stromen van ontheemden gezorgd, waarbij honderdduizenden mensen getroffen zijn. De cijfers zijn in het bijzonder gestegen door de conflicten in Zuid-Soedan en in de CAR waar, op het moment van publicatie van dit jaarverslag, respectievelijk 448.000 en 411.000 mensen gevlucht zijn. Deze nieuwe vluchtelingstromen in Afrika treffen vaak landen die zelf worstelen met armoede, onveiligheid en instabiliteit.

“Doet Europa wel genoeg voor vluchtelingen als we de omvang van dergelijke globale problemen beschouwen?”

Deze nieuwe crisissen komen bovenop bestaande en langdurige noodsituaties waarbij mensen op de vlucht zijn, uit landen als Afghanistan, Eritrea, Irak, Myanmar en Somalië, waar velen vaak al decennia ontheemd zijn. De combinatie van ‘nieuwe’ en ‘oude’ crisissen heeft een scherpe piek in het aantal asielaanvragen veroorzaakt. Het *Asylum Trends*-rapport van UNHCR met de cijfers van 2013 toonde aan dat het aantal asielaanvragen in 44 geïndustrialiseerde landen in één jaar

met maar liefst 28% is gestegen. Het aantal asielaanvragen ligt daarmee op het hoogste niveau sinds 2001. Syrië voerde voor het eerst de lijst aan van de herkomstlanden van asielzoekers in de 44 geïndustrialiseerde landen.

Doet Europa wel genoeg voor vluchtelingen als we de omvang van dergelijke globale problemen beschouwen? Europa heeft al erg veel financiële hulp geboden aan vluchtelingen en gastgemeenschappen wereldwijd. Toch is er een gebrek aan duurzame oplossingen, wat vele mensen er toe aanzet om gevaarlijke en niet-legale routes te volgen tijdens hun vlucht naar Europa. Vele vluchtelingen komen van bovenvermelde landen. De beperkte mogelijkheden om op legale manier in het continent binnen te komen dwingen hen om een gevaarlijke tocht aan te vatten, vaak met betrokkenheid van mensensmokkelaars. Dit zien we bijvoorbeeld in de Middellandse Zee, waar steeds meer asielzoekers en migranten worden gered. Meldingen van gesloten grenzen en mensen die teruggeduwd worden over de grenzen baren ons in het bijzonder zorgen, omdat dergelijke praktijken ingaan tegen het internationaal basisprincipe van *non-refoulement*. Europa moet zijn inspanningen opvoeren en voorzien in toegang tot eerlijke en efficiënte asielprocedures, en tot gepaste opvangfaciliteiten voor diegenen die nood hebben aan internationale bescherming. Tegelijk is het belangrijk om verder te werken aan legale migratiekanalen, zodat die als alternatief kunnen dienen voor gevaarlijke illegale routes.

Europa vangt relatief weinig vluchtelingen op, zeker als je weet dat 81% van de vluchtelingen wereldwijd worden opgevangen in ontwikkelingslanden. Een sprekend voorbeeld in dit verband is het feit dat vandaag minder dan 4% van de Syriërs die het conflict in hun land ontvluchtten, een veilig onderkomen gevonden heeft in de 48 landen die deel uitmaken

van de Europese regio van UNHCR. Bijkomende internationale solidariteit is nodig nu er meer en meer conflicten zijn in de wereld, meer en meer mensen voor lange tijd ontheemd raken, generaties jongeren geen hoop hebben op een stabiel en productief bestaan, en hele regio's in toenemende mate gedestabiliseerd geraken. Er is vandaag een hoge nood aan extra hervestigingsplaatsen en andere oplossingen voor vluchtelingen, zoals toelating om humanitaire redenen, medische evacuatie en ruimere gezinshereniging. Een belangrijk deel van deze inspanningen zal verder op Syrië en zijn buurlanden gericht zijn. De Hoog Commissaris van de Verenigde Naties voor de Vluchtelingen heeft wat dat betreft de internationale gemeenschap gevraagd om in 2015 en 2016 minstens 100.000 bijkomende plaatsen te voorzien voor hervestiging en toelating om humanitaire redenen van Syriërs.

“Minder dan 4% van de Syriërs die het conflict in hun land ontvluchtten, vond een veilig onderkomen in de 48 landen die deel uitmaken van de Europese regio van UNHCR.”

Daarnaast is het even belangrijk om toegang en bescherming voor asielzoekers in Europa te verzekeren. Er worden op dit moment belangrijke stappen vooruit gezet voor de uitrol van het Gemeenschappelijk Europees Asielsysteem (GEAS). Vele EU-lidstaten hebben wetgeving aangenomen ter omzetting van de herziene Kwalificatierichtlijn. In tal van landen wordt wetgeving ontwikkeld om de herziene Europese richtlijnen rond de asielprocedure en opvang om te zetten. De zogenaamde Dublin- en Eurodac-verordeningen zullen van toe-

passing zijn op asielaanvragen vanaf 1 januari 2014. Verder werk zal nog nodig zijn om er voor te zorgen dat de herziene regelgeving consistent in de praktijk gebracht wordt in de Europese Unie. Effectieve implementatie van het Gemeenschappelijk Europees Asielsysteem is essentieel. Het is een belangrijke opportuniteit om er voor te zorgen dat betere en gemeenschappelijke regels rond bescherming gerespecteerd worden. Deze mag niet gemist worden.

“Een zeer belangrijke evolutie in 2013 is dat België voor het eerst een structureel hervestigingsprogramma voor vluchtelingen heeft opgezet.”

België heeft ook in 2013 een sterk engagement getoond om bescherming te bieden aan mensen die vluchten voor humanitaire crisissen. Om één voorbeeld te geven: van de meer dan 1.600 mensen die uit Syrië vluchtten en een asielaanvraag indienden in België, kreeg meer dan 94% internationale bescherming. UNHCR is van mening dat de meerderheid van de mensen die uit Syrië vluchten, onder het vluchtelingenstatuut vallen. We hopen dat onze aanbevelingen hierover zoals steeds positief onthaald zullen worden.

We zijn dan ook blij dat het CGVS de kwaliteit van de asielprocedure als topprioriteit in zijn activiteiten heeft opgenomen. UNHCR kijkt erg uit naar de versterkte samenwerking op dit vlak.

Een laatste zeer belangrijke evolutie in 2013 is dat België voor het eerst een structureel hervestigingsprogramma voor vluchtelingen heeft opgezet. De federale regering heeft

vooropgesteld dat tegen 2020 jaarlijks gradueel tot 250 hervestigingsplaatsen voorzien zullen worden. In 2014 werden zo al 100 hervestigingsplaatsen voorzien, waarvan er 75 zullen worden toegekend aan Syriërs. Hierdoor vervoegt België nu de korte lijst van zo'n 20 landen die wereldwijd bijdragen aan duurzame oplossingen voor Syrische vluchtelingen door middel van hervestiging en toelatingsprogramma's omwille van humanitaire redenen. Hoewel we ons bewust zijn van bepaalde drempels voor de invoering van dergelijke programma's, moedigt UNHCR België erg aan om nog meer maatregelen te nemen om solidair te zijn met de landen die het ergst getroffen worden door humanitaire crisissen, en bijstand te verlenen aan gestrande vluchtelingen. Bijkomende en specifieke toelatingsprogramma's om humanitaire redenen en ruimere mogelijkheden voor gezinshereniging behoren tot de mogelijkheden. Bijkomende verdeling van de inspanningen is van cruciaal belang om in de gastlanden 'vluchtelingenmoed' aan te pakken, en zo een onmisbare beschermingsruimte te voorzien in de landen van eerste opvang.

Het voorbije jaar was erg moeilijk voor vluchtelingen en gastgemeenschappen die hen opvangen, in het bijzonder voor vrouwen, kinderen en kwetsbare mensen. En er liggen nog meer uitdagingen voor ons. Ondanks deze moeilijke situatie wil ik hier de uitstekende en vruchtbare samenwerking tussen UNHCR en het CGVS onderstrepen. Het CGVS is steeds een betrouwbare, gerespecteerde en solide partner geweest, en dit al vele jaren lang. In naam van de Regionale Vertegenwoordiging van UNHCR voor West-Europa, wil ik het CGVS en al zijn medewerkers dan ook uitdrukkelijk danken voor het indrukwekkende en moeilijk werk dat zij gedaan hebben in 2013 om bescherming te verlenen aan vluchtelingen, en om oplossingen voor hen te vinden.

Pascale Moreau

Regionaal vertegenwoordiger

Regionale vertegenwoordiging voor West-Europa

Hoog Commissariaat voor de Verenigde Naties voor de Vluchtelingen

1 Asiel in cijfers

1. ASIELAANVRAGEN: DALING IN BELGIË – STIJGING IN EU

1.1. BELGIË: 26% MINDER ASIELAANVRAGEN

In 2013 werden in België 15.840 asielaanvragen ingediend, een daling van 26,2% in vergelijking met 2012. Dit is het laagste aantal asielaanvragen sinds 2008.

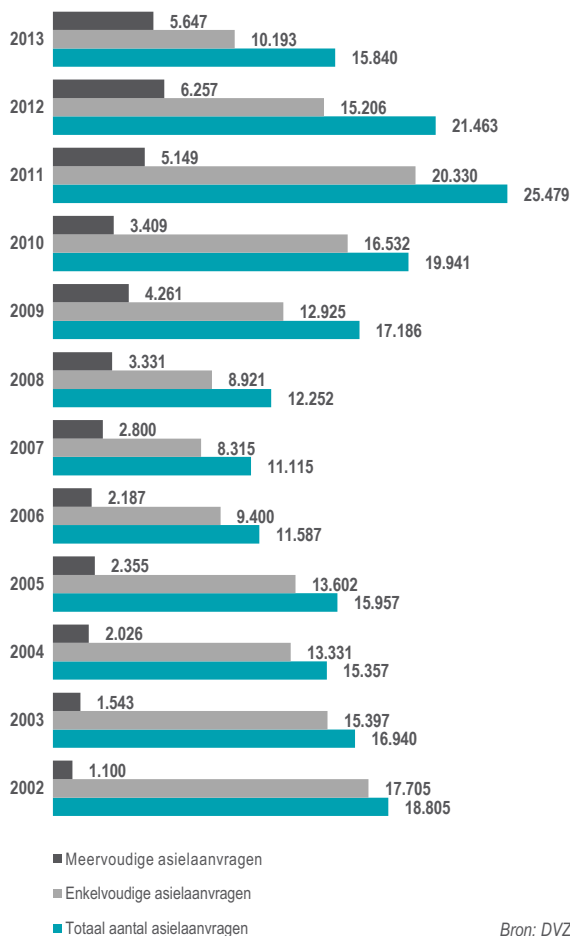
De daling tekent zich nog duidelijker af voor de eerste asielaanvragen. In 2013 werden 10.193 eerste asielaanvragen ingediend tegenover 15.206 in 2012. Dit is een daling van 33%. Het aantal meervoudige asielaanvragen is gedaald met 9,7% (van 6.257 tot 5.647), maar vertegenwoordigt nog steeds meer dan een derde van het totaal aantal asielaanvragen (35,7% van 15.840).

Een meervoudige asielaanvraag is een aanvraag die wordt ingediend nadat er eerder al in België een beslissing over een asielaanvraag is genomen voor dezelfde persoon.

Asielaanvragen versus asielzoekers

Het CGVS verspreidt cijfers inzake het aantal **asielaanvragen of asieldossiers**, niet inzake het aantal individuen dat tot een asieldossier behoort. Elke meerderjarige of niet-begeleide minderjarige vreemdeling dient een aparte asielaanvraag in. Zij zijn hoofdaanvragers. Het asieldossier van een koppel vormt één geheel, maar geldt als twee aanvragen. De kinderen die (een) ouder(s) vergezellen, maken deel uit van het asieldossier van de hoofdaanvrager-ouder(s). Het CGVS neemt begeleide kinderen dus niet apart op in de cijfers. Voor het CGVS, dat instaat voor het onderzoek van asielaanvragen, is het cijfer inzake asieldossiers het meest relevant. Hetzelfde geldt voor de andere instanties betrokken bij de asielprocedure. Het cijfer over het aantal asieldossiers, geeft het meest duidelijke beeld van de reële werklust. Eurostat publiceert sinds 2008 de cijfers over het **aantal asielzoekers per lidstaat**, met inbegrip van alle begeleide kinderen. Dit cijfer is op Europees niveau het meest relevant aangezien dit kadert in de analyse van asielstromen.

Aantal enkel- en meervoudige asielaanvragen per jaar (2002 - 2013)

Bron: DVZ

Crisismaatregelen werpen vruchten af

Heel wat maatregelen, genomen in het kader van de asielcrisis in 2010-2012, werpen hun vruchten af:

- kortere behandelingstermijnen;
- toepassing van het 'Last in First out'-principe;
- wetswijzigingen (onder andere de lijst van veilige landen en de nieuwe regeling voor meervoudige aanvragen) gericht op het voorkomen van ongegronde asielaanvragen;
- wegwerken van de achterstand;
- ontradingscampagnes;
- goede coördinatie en informatie-uitwisseling tussen de betrokken instanties.

De perceptie die bestaat over België is hierdoor veranderd, zonder te raken aan het basisprincipe dat personen die effectief bescherming nodig hebben, die ook krijgen.

Herkomstlanden

Voor het derde opeenvolgende jaar is Afghanistan het belangrijkste land van herkomst van asielzoekers in België (1.327 asielaanvragen of 8,4% van het totaal). Het aantal aanvragen ingediend door Afghanen is echter met de helft gedaald (1.327 aanvragen in 2013 tegenover 2.635 in 2012).

Guinee (7,9%), de Democratische Republiek Congo (7,7%) en Rusland (7,4%) blijven belangrijke herkomstlanden.

In 2013 staat Syrië op de vijfde plaats in de lijst van herkomstlanden van asielzoekers. Ondanks het gewelddadige conflict dat dit land verscheurt, is het aantal asielaanvragen door Syriërs in België slechts licht gestegen (877 aanvragen in 2013 tegenover 793 in 2012). De meeste personen die Syrië zijn ontvlucht, bevinden zich in de landen grenzend aan Syrië.

Het aantal asielaanvragen van personen afkomstig uit Irak (zesde belangrijkste herkomstland) is stabiel gebleven ten opzichte van 2012 (787 in 2013, 803 in 2012).

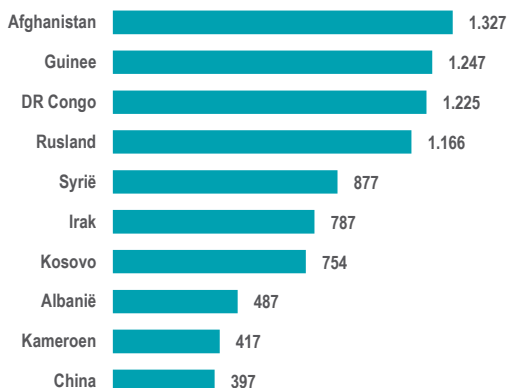
Wat de Balkanlanden betreft, blijven Kosovo en Albanië in de top 10 staan. De dalende trend die voor deze landen in 2012 is ingezet, zet zich wel voort (754 asielaanvragen voor Kosovo in 2013 tegenover 983 in 2012, 487 asielaanvragen voor Albanië in 2013 tegenover 667 in 2012). Servië (336 asielaanvragen

in 2013 tegenover 571 in 2012) komt niet meer voor in de top 10 van de landen van herkomst. Deze landen scoren wel hoog wat het aantal meervoudige asielaanvragen betreft.

Kameroen en China vervolledigen de top 10 van de landen van herkomst.

Top 10 asielaanvragen per herkomstland 2013 (enkel- en meervoudige asielaanvragen)

Totaal: 15.840

Andere landen: 7.156

Bron: DVZ

1.2. EUROPA: 30% MEER ASIELZOEKERS

In tegenstelling tot in België was er in 2013 in de Europese Unie (EU) een forse toename van het aantal asielzoekers. Uit de cijfers van Eurostat blijkt dat er in 2013 in de 28 lidstaten van de EU bijna 435.000 asielzoekers werden geregistreerd. Dit is ongeveer 100.000 meer dan in 2012 of 31,8%. De Eurostat-cijfers hebben betrekking op het aantal personen (met inbegrip van de kinderen van asielzoekers) en niet op het aantal dossiers (zie kaderstuk p. 15).

De dalende trend in het aantal asielzoekers die zich in 2013 aftekende in België, deed zich niet voor in veel andere Europese lidstaten. In sommige landen was er zelfs een stijging vast te stellen van het aantal asielzoekers.

Top 10 EU-28

		Aantal asielzoekers	
		in 2013	Per miljoen inwoners
EU-28		434.160	860
1	Duitsland	126.705	1.575
2	Frankrijk	64.760	985
3	Zweden	54.270	5.680
4	UK	29.875	465
5	Italië	27.930	470
6	België	21.030	1.885
7	Hongarije	18.895	1.905
8	Oostenrijk	17.500	2.070
9	Nederland	17.160	1.025
10	Polen	15.150	395

Bron: Eurostat newsrelease – 22 maart 2014 'Asylum in the EU-28'.

In 2013 registreerden Duitsland, Frankrijk, Zweden, het Verenigd Koninkrijk en Italië samen 70% van alle asielaanvragen in de EU, met Duitsland als duidelijke koploper.

Zweden was het land met het hoogste aantal asielzoekers per miljoen inwoners. In België zijn er iets meer dan dubbel zoveel asielzoekers per miljoen inwoners in vergelijking met het EU gemiddelde (1.885 in vergelijking met 860 asielaanvragen per miljoen inwoners). In 2012 was dit echter nog vier keer zo veel (2.535/660), in 2011 vijf keer zo veel (2.925/600).

In de meeste belangrijke bestemmingslanden voor asielzoekers in de EU was er een toename van het aantal asielaanvragen in vergelijking met 2012. Er was in absolute cijfers een aanzienlijke toename in Duitsland (+49.335), in Italië (+10.585) en in Zweden (+10.420). Voor het eerst was er ook een zeer sterke toename in Hongarije (+16.745) en in mindere mate ook in andere Oost-Europese landen zoals Bulgarije (+5.760) en Polen (+4.390).

Van de 434.000 personen die in 2013 in de EU-28 een asielaanvraag indienden, waren er ongeveer 10% meervoudige aanvragen, wat aanzienlijk lager is dan het aandeel van 36% in België. Sommige lidstaten opteren echter voor de heropening van de oorspronkelijke asielaanvraag in plaats van de registratie van een meervoudige asielaanvraag (zie kaderstuk p.51).

Syrië belangrijkste herkomstland, gevolgd door Rusland en Afghanistan

Het belangrijkste herkomstland in 2013 voor de gehele EU was Syrië (50.000) gevolgd door Rusland (41.000) en Afghanistan (26.000). De toename voor Syrië in 2013 is aanzienlijk (23.500 in 2012), maar weinig verrassend gezien de aanhoudende oorlogssituatie. De toename van het aantal asielaanvragen uit Rusland (23.400 in 2012) is minder vanzelfsprekend, alsook het aanhoudende hoge aantal asielaanvragen uit sommige Balkanlanden. Servië was in 2013 het belangrijkste herkomstland van asielzoekers in Duitsland, terwijl Kosovo het belangrijkste herkomstland was in Frankrijk.

“Syrië was het belangrijkste herkomstland in 2013 voor de gehele EU (50.000 asielzoekers).”

Ongelijke verdeling van asielzoekers uit bepaalde herkomstlanden

Het is opmerkelijk hoe asielzoekers uit bepaalde herkomstlanden vrijwel uitsluitend voor een paar Europese bestemmingslanden kiezen. Zo trokken 80% van alle asielzoekers in de EU uit Servië naar Duitsland en kozen bijna 60% van alle Syriërs die in de Europese Unie een asielaanvraag indienden voor Zweden of Duitsland. Mede hierdoor is de samenstelling van de asielpopulatie in bepaalde Europese lidstaten weinig heterogeen: Polen (84% van de asielzoekers komen uit Rusland) en Malta (45% uit Somalië) zijn hiervan typische voorbeelden. Ook valt op hoe de top 3 van herkomstlanden in bijvoorbeeld Nederland (Somalië, Syrië en Irak) volledig verschilt van de top 3 in België (Rusland, Afghanistan, Guinee).

Bron: Eurostat, 'Data in focus', 3/2014.

2. AANDACHT VOOR KWETSBARE GROEPEN

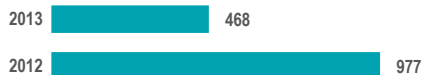
2.1. NIET-BEGELEIDE MINDERJARIGEN

765 jongeren verklaarden in 2013 bij indiening van hun asiel-aanvraag op de DVZ minderjarig en niet-begeleid te zijn. In 2012 waren dit er 1.530. Dit is een daling met 50%. Meer nog dan het aantal asielaanvragen van volwassenen, kende het aantal asielaanvragen van niet-begeleide kinderen een sterke daling. Een eenduidige verklaring hiervoor is er evenwel niet.

In bijna de helft van de asielaanvragen ingediend in 2013 door verklaarde niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, bestond geen twijfel over de effectieve minderjarigheid (367 van de 765 jongeren). In de dossiers waarvoor wel twijfel bestond, deed de Dienst Voogdij een leeftijdsonderzoek: dit waren er 398 in 2013. 297 van de 398 onderzochte jongeren bleken na het onderzoek meerderjarig te zijn.

Afghanistan (120 asielaanvragen) en Guinee (82 asielaanvragen) voeren, net als in voorgaande jaren, de top 5 van belangrijkste herkomstlanden aan.

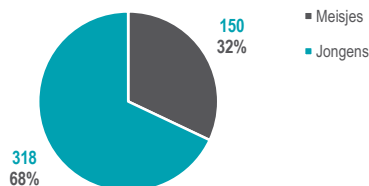
Aantal asielaanvragen van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen in 2013

Bron: DVZ

Aantal asielaanvragen van niet-begeleide minderjarigen naar geslacht

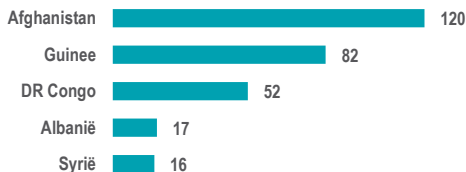
Totaal: 468

Bron: DVZ

Top 5 van de herkomstlanden voor asielaanvragen ingediend door niet-begeleide minderjarige vreemdelingen

Totaal: 468

Andere landen: 181

Bron: DVZ

Beslissingen voor niet-begeleide minderjarigen

Het CGVS nam in 2013 1.708 beslissingen voor niet-begeleide minderjarigen. Gezien de lagere instroom in 2013, is de achterstand in de behandeling van asielaanvragen van niet-begeleide minderjarigen nagenoeg volledig weggewerkt.

“De achterstand in de behandeling van asielaanvragen van niet-begeleide minderjarigen is nagenoeg volledig weggewerkt.”

Beslissingen niet-begeleide minderjarige vreemdelingen 2012-2013

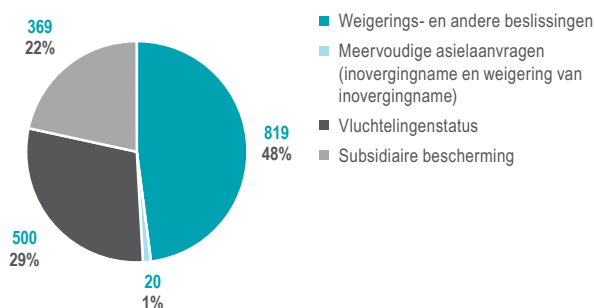
	2012	2013
Vluchtelingenstatus	484	500
Subsidiaire bescherming	450	369
Weigerings- en andere beslissingen	766	839
Totaal	1.700	1.708

Het CGVS nam in 2013 500 beslissingen tot erkenning van de vluchtelingenstatus (234 meisjes, 266 jongens) voor niet-begeleide minderjarigen vreemdelingen en 369 beslissingen tot de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus (10

meisjes, 359 jongens). 642 beslissingen werden genomen in Afghaanse asioldossiers. Een aanzienlijk deel van deze dossiers had betrekking op asielaanvragen uit 2012.

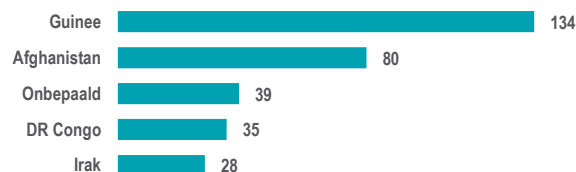
Beslissingen niet-begeleide minderjarige vreemdelingen

Totaal: 1.708

Top 5 erkenningen van de vluchtelingenstatus niet-begeleide minderjarige vreemdelingen

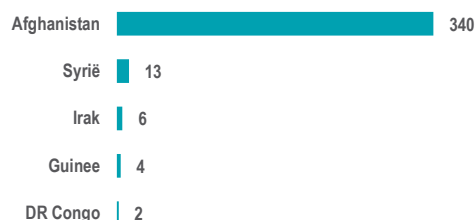
Totaal: 500

Andere landen: 184

Top 5 toekenningen subsidiaire beschermingsstatus niet-begeleide minderjarige vreemdelingen

Totaal: 369

Andere landen: 4

Naar aanleiding van het gewapende conflict in Syrië, hebben in 2013 ook enkele Syrische niet-begeleide kinderen een asielaanvraag ingediend. Voor het overige bleef de top 5 inzake de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus relatief ongewijzigd tegenover 2012.

2.2. GENDER

In de asielpprocedure verwijst het begrip 'gender' naar vervolgingen waarvan hoofdzakelijk vrouwen het slachtoffer zijn: vrouwelijke genitale verminking, gedwongen huwelijk, sommige vormen van erewraak, huiselijk geweld, verkrachting, gedwongen prostitutie (in het herkomstland), gedwongen sterilisatie en gedwongen abortus. Het begrip 'gender' omvat eveneens thema's die ook op mannen betrekking hebben: seksuele oriëntatie (homoseksualiteit en biseksualiteit) en genderidentiteit (transgender en transseksualiteit).

2013: seksuele oriëntatie en genderidentiteit wettelijk verankerd

Twee wijzigingen in de Vreemdelingenwet in 2013 hebben betrekking op de beoordeling van gendergebonden asielaanvragen. Voortaan vermeldt de wet:

- seksuele oriëntatie uitdrukkelijk als een kenmerk dat in aanmerking moeten worden genomen om het concept 'sociale groep', één van de 5 criteria van de Conventie van Genève, te definiëren;
- zeer expliciet genderidentiteit als een aspect dat in aanmerking moet worden genomen om het concept 'sociale groep' te omschrijven. Het CGVS paste dit reeds jaren in de asielp praktijk toe.

Evolutie gendergebonden asielaanvragen

In 2013 bleef het aantal asielaanvragen op basis van een of meerdere gendergebonden motieven stijgen. Dit was ook reeds de voorbije jaren het geval. In 2013 had 19,8% van alle beslissingen van het CGVS betrekking op gendergebonden asielaanvragen: 3.597 beslissingen op een totaal van 18.193 behandelde dossiers. In 2012 was dit in 17,2%.

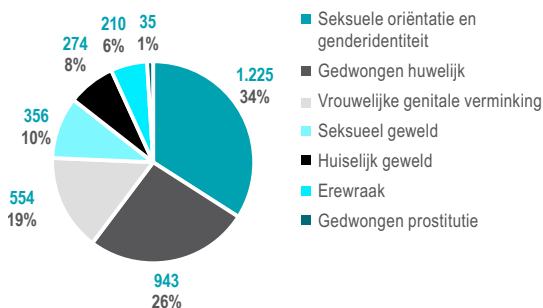
Net als de vorig jaren haalden asielzoekers seksuele oriëntatie (voornamelijk homoseksualiteit) het vaakst aan als gendergebonden motief in hun asioldossier. In 2013 hadden 1.225 asielbeslissingen betrekking op de homoseksualiteit

van de asielzoeker, meer dan een derde van alle gendergebonden aanvragen. Daarna volgen de motieven gedwongen huwelijk, vrouwelijke genitale verminking, seksueel geweld

en huiselijk geweld. Erewraak en gedwongen prostitutie in het herkomstland zijn twee andere gendergebonden motieven die asielzoekers minder vaak aanhalen.

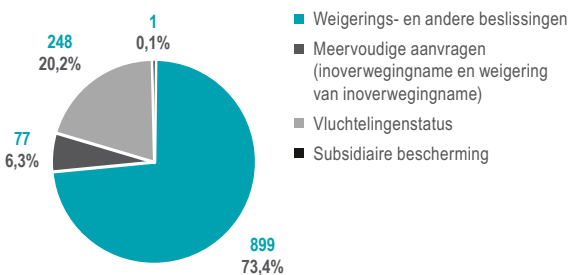
Totaal aantal beslissingen waarbij een gendergebonden motief werd aangehaald*

Totaal: 3.597

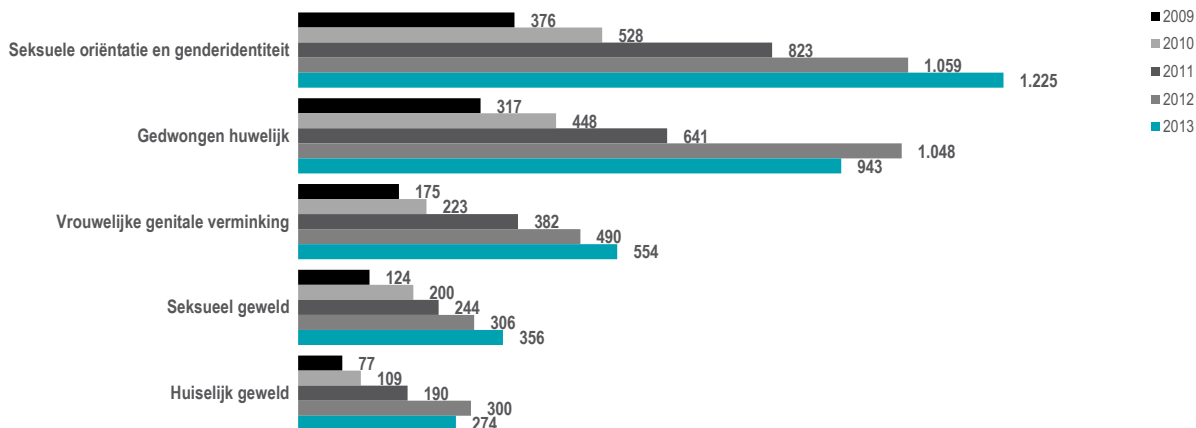
Beslissingen voor dossiers waarin de motief 'seksuele oriëntatie en genderidentiteit' werd aangehaald

Totaal: 1.225

*De cijfers zijn gebaseerd op beslissingen van het CGVS die in de databank werden geëncodeerd. In eenzelfde dossier kunnen verschillende gendergebonden motieven worden aangehaald.

Evolutie van het aantal gendergebonden dossiers per motief 2009-2013*

*Sinds 2012 worden de aangehaalde gendermotieven op een preciesere wijze in de databank geëncodeerd. Hierdoor zijn de cijfers van de voorgaande jaren licht gewijzigd.

Een derde beschermd

In 2013 besliste het CGVS in 29% van alle gendergebonden asioldossiers ten gronde (3.335 in totaal) dat de asielzoeker effectief bescherming nodig had. Dit ligt in lijn met het algemeen beschermingspercentage (voor alle in 2013 behandelde dossiers) van 29,4%.

Focus op homoseksualiteit en vrouwelijke genitale verminking in Guinee

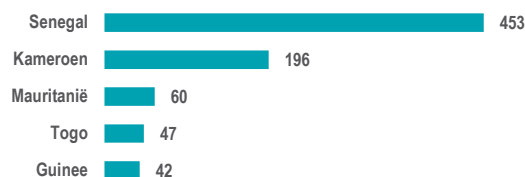
In 2013 werd een publiek debat gevoerd over twee gendergebonden thema's.

Homoseksualiteit

Meer dan voor andere gendergebonden motieven stelt het CGVS sinds enkele jaren een voortdurende en opmerkelijke stijging vast van het aantal asielzoekers dat verklaart vervolging te vrezen omwille van hun seksuele oriëntatie, in hoofdzaak homoseksualiteit. Homoseksualiteit wordt in vijf op zes van de gevallen aangehaald door mannen. Deze verhouding doet zich al vele jaren onveranderlijk voor. Voor de andere gendergebonden motieven ligt de verhouding fundamenteel anders: vrouwen vertegenwoordigen er een derde van alle asielzoekers die één of meerdere gendergebonden motieven inroepen.

Top 5 herkomstlanden voor het motief 'seksuele oriëntatie'

Totaal: 1.225

Andere landen: 427

In 249 van de 1.148 dossiers (21,7%) waarin het motief 'homoseksualiteit' werd aangehaald kende het CGVS een beschermingsstatus toe.

Vrouwelijke genitale verminking

In enkele jaren heeft het CGVS de vluchtelingenstatus toegekend aan meer dan duizend vrouwen en meisjes uit meer dan twintig landen. Vrouwelijke genitale verminking is een daad van gendergebonden vervolging. Het CGVS houdt bij de beoordeling van asielaanvragen rekening met dit motief.

Bescherming die verder gaat dan asiel

Het CGVS gaat echter verder. De vluchtelingenstatus beschermt de moeder en haar dochter tegen uitwijzing naar hun land waar ze de praktijk dreigen te ondergaan. Maar het is ook belangrijk het meisje te beschermen tegen deze praktijk in België. Om die reden voerde het CGVS in 2008 een opvolgingsmechanisme in. Via deze procedure brengt het CGVS de moeder of de ouders van het meisje ervan op de hoogte dat deze praktijk streng wordt gestraft in België, sensibiliseert en responsabiliseert het hen: de moeder of de ouders van het meisje moeten een verbintenis op erewoord ondertekenen. Hierdoor verklaren ze dat ze geen genitale verminking op het meisje zullen toepassen of door een derde laten toepassen. Jaarlijks vindt een medische controle van deze meisjes plaats. Een medisch attest waarin vastgesteld wordt dat het meisje geen genitale verminking heeft ondergaan, moet aan het CGVS worden afgegeven. Tot nu toe worden ongeveer 500 minderjarige meisjes opgevolgd. Deze opvolging heeft duidelijk een ontradend effect.

Objectieve situatie en persoonlijke situatie

Wanneer het CGVS de gegrondheid van een vrees voor genitale verminking onderzoekt, houdt het rekening met twee belangrijke elementen.

Ten eerste de objectieve situatie in elk land van herkomst: het CGVS neemt de prevalentie, de overheidsmaatregelen om het fenomeen te bestrijden en sociaal-economische indicatoren met betrekking tot de slachtoffers in aanmerking.

Het tweede element van het onderzoek heeft betrekking op de persoonlijke, familiale situatie van elke asielzoekster. Zelfs in landen die vrouwelijke genitale verminking op grote schaal toepassen, worden niet alle vrouwen en meisjes erdoor getroffen. Het opleidingsniveau, de persoonlijke overtuigingen in verband met de schadelijkheid van de praktijk en het verzet ertegen, het feit in de stad of op het platteland te wonen, de etnische herkomst, de godsdienst of het sociaal-

economische niveau van de vrouw en van haar familie zijn doorslaggevende parameters voor de mogelijkheid van een vrouw om zich te onttrekken aan deze praktijk of om haar dochter ertegen te beschermen.

Door elke geval individueel in het licht van die twee elementen te onderzoeken, beslist of weigert het CGVS internationale bescherming toe te kennen.

Twee op drie asielzoeksters afkomstig uit Guinee

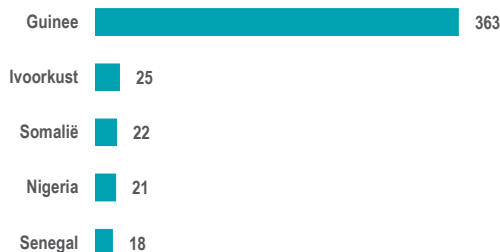
Voor de dossiers die het CGVS in 2013 behandelde, kwamen de personen die beweerden vrees voor vrouwelijke genitale verminking te koesteren, uit twintig verschillende landen. Bijna twee derden van die aanvragen waren afkomstig van Guineeërs. De meeste aanvragen die het CGVS behandelde, hebben betrekking op vrouwen uit Conakry.

In 2013 werd 45% van de Guineese vrouwen die een risico op besnijdenis voor hun dochter aanhaalden, als vluchteling erkend. Het CGVS is van mening dat niet elke vrouw of elk meisje in Guinee een risicoprofiel vertoont. Bovendien zijn niet alle relazen geloofwaardig. Onze opdracht bestaat erin, bescherming te bieden aan wie die effectief nodig heeft. Het CGVS weigert asiel aan personen van wie de vrees ongegrond is.

Het onderzoek van het CGVS is gebaseerd op verschillende bronnen die melden dat de praktijk in stedelijke milieus met een hoger sociaal-economisch niveau evolueren. Bovendien heeft de Guineese overheid maatregelen genomen om dit fenomeen te bestrijden: zo is de praktijk officieel verboden in Guinee. De situatie evolueert.

Top 5 herkomstlanden voor het motief 'vrouwelijke genitale verminking'

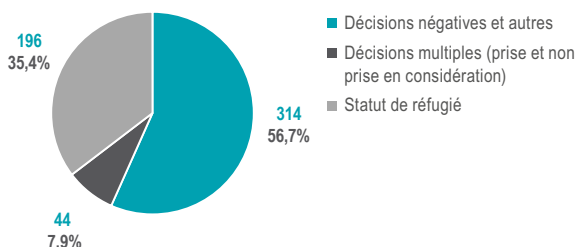
Totaal: 554

Andere landen: 105

Beslissingen voor dossiers waarin het motief 'vrouwelijke genitale verminking' werd aangehaald

Totaal: 554

Van de 510 dossiers ten gronde werden er 196 afgesloten met een positieve beslissing: een beschermingspercentage van 38,4% (erkenning van de vluchtelingenstatus).

“ In 2013 bleef het aantal asielaanvragen op basis van een gendergebonden motief stijgen. 19,8% van alle beslissingen die het CGVS in 2013 nam, had betrekking op dossiers op basis van dergelijke motieven. ”

Genderverdeling van asielzoekers in de EU

In elke EU-lidstaat waren er in 2013 meer mannelijke dan vrouwelijke asielzoekers. Gemiddeld genomen was 64% van de asielzoekers in de EU van het mannelijke geslacht. Dit neemt niet weg dat er aanzienlijke verschillen zijn tussen de lidstaten onderling, zo was in Nederland ongeveer 60% van de asielzoekers van het mannelijke geslacht, terwijl dit in Italië meer dan 85% was. Veel heeft te maken met de herkomstlanden van de asielzoekers in de verschillende lidstaten. Ongeveer de helft van alle Congolese asielzoekers in de EU is. Daarentegen is slechts 6,5% van de asielzoekers uit Bangladesh vrouw.

Bron: Eurostat database en Eurostat, 'Data in focus', 3/2014, p. 17.

3. GEHOREN EN TOLKPRESTATIES

Door het dalend personeelsbestand, plande het CGVS in 2013 iets minder gehoren: 18.693 in 2013 ten opzichte van 20.850 in 2012. In 2013 nam het aantal gehoren waarbij de aanwezigheid van een tolk vereist is met 2% af: van 17.872 in 2012 naar 17.540 in 2013.

Tolk- en vertaalprestaties 2013

Aantal vertalers-tolken waarop het CGVS beroep deed	224
Aantal brontalen	127
Aantal gehoren met tolk	17.540
Aantal dossiers waarvoor een vertaling werd aangevraagd	2.386
Aantal vertaalde bladzijden	10.122

De tien meest gevraagde brontalen voor tolkprestaties in 2013 waren Arabisch, Pashtu, Lingala, Peul, Russisch, Dari, Albanees, Koerdisch, Punjabi en Farsi.

De 10 meest gevraagde brontalen voor vertaalprestaties in 2013 waren Arabisch, Pashtu, Farsi, Dari, Russisch, Turks, Albanees, Tibetaans, Nepali en Armeens.

Niet alleen het aantal tolkprestaties, maar ook het aantal asioldossiers waarin documenten een schriftelijke vertaling vereisen, nam met 32% af in 2013 (2.386 in 2013 ten opzichte van 3.532 in 2012).

4. LANDENINFORMATIE GEHARMONISEERD

Cedoca, de documentatie- en researchdienst van het CGVS ondersteunt de protection officers bij hun onderzoek van asielaanvragen. Cedoca integreert op een objectieve en neutrale wijze landen kennis binnen de organisatie en zorgt voor de overdracht van deze informatie naar de protection officer. Cedoca is één van de grootste en meest gespecialiseerde researchdiensten van Europa.

Op vraag van de protection officers stelden de researchers van Cedoca in 2013 1.333 COI-Cases op met betrekking tot individuele asioldossiers. Daarnaast stelden de researchers 398 COI-Focuses op in verband met problematieken die relevant zijn voor een bepaald herkomstland. Cedoca stelt alle informatie ter beschikking op het documentair intranet 'InSite' dat eind 2013 meer dan 275.000 documenten bevatte. Cedoca onderhoudt de contacten met nationale en internationale partners in verband met bijvoorbeeld de verificatie van identiteitsdocumenten, visachecks en de vergelijking van vingerafdrukken. Cedoca stelde in 2013 in dit kader 617 vragen op.

2013: Project 'Harmonisatie van COI-producten'

Voor de researchers van Cedoca is kwaliteitsvol onderzoek over de situatie in de landen van herkomst de kerntaak. De researchers baseren zich daarvoor op betrouwbare landeninformatie of Country of Origin Information (COI), afkomstig van diverse bronnen. De verwerking van de Country of Origin Information

in een duidelijk en vlot leesbaar document of COI-product, is een tweede belangrijke taak van de researcher van Cedoca.

Om de herkenbaarheid, leesbaarheid en het gebruiksgemak van deze COI-producten te verhogen, startte Cedoca in 2012 het project 'Harmonisatie van COI-producten' op, gefinancierd door het Europees Vluchtelingenfonds (EVF). De harmonisatie van COI-producten vereenvoudigt zowel het intern gebruik ervan (door protection officers, medewerkers van de juridische dienst en de directie), als het externe gebruik (door de andere asielinstanties, advocaten, asielzoekers). Het bevordert ook een uniforme werkwijze onder de verschillende researchers en zorgt ervoor dat de hoge kwaliteit in elk COI-product zichtbaar is.

De researchers respecteerden al de 'Gemeenschappelijke EU-richtlijnen voor de verwerking van Land van Herkomst Informatie (COI)' uit 2008. Richtlijnen over een uniforme manier waarop de geschreven teksten deze moesten reflecteren, bestonden nog niet. Cedoca schreef daarom een stijlguide met richtlijnen voor de redactie van COI-producten.

Cedoca ging van start met een analyse van de bestaande COI-producten en raadpleegde de stijlguides en methodologierichtlijnen van het European Asylum Support Network (EASO), van de NGO Accord, van UNHCR en van de Canadese en van Europese zusterorganisaties. Het vroeg ook aan diverse gebruikers van COI-producten inbreng en feedback over de voorgestelde richtlijnen. Protection officers en medewerkers van de juridische dienst gebruiken immers dagelijks COI-producten voor het voorbereiden van de gehoren, het evalueren van de ernst van de vrees of van de geloofwaardigheid en het motiveren en verdedigen van beslissingen.

Stijlgids

Het belangrijkste resultaat van het harmonisatieproject, de *Stijlgids voor de redactie van COI-producten*, omvat een reeks richtlijnen die ertoe bijdragen dat alle COI-producten van Cedoca aan dezelfde kwaliteitscriteria voor selectie, verzameling, analyse en validatie van informatie en bronnen voldoen. Researchers gebruiken bijvoorbeeld evenwichtige en relevantie informatie, afkomstig van diverse en betrouwbare bronnen. Ze moeten ervoor zorgen dat dit ook duidelijk blijkt uit hun tekst. De stijlguide beschrijft hoe ze dat best doen: beschrijving van de bronnen in de inleiding, verwijzing in de tekst zelf naar de bron van de informatie, analyse van de informatie. In de stijlguide staan verder ook richtlijnen voor de verwerking van tegenstrijdige informatie, het garanderen van de objectiviteit van de producten, het gebruik van feitelijke en objectieve taal, de redactie in een klare en vlotte schrijfstijl. De stijlguide gaat ook over het opstellen van de bibliografische referenties en over de lay-out van de COI-producten.

Peer review

Het deelproject Peer review is het logische vervolg van het harmonisatieproject. In december 2013 implementeerde Cedoca Peer review. Researchers laten hun werk nalezen door een collega, die nagaat of het COI-product goed geschreven is en conform de stijlguide. In het kader van de harmonisatie draagt Peer review bij tot een verhoogde kwaliteit en eenvormigheid van COI-producten. Inhoudelijk biedt Peer review ook een meerwaarde: researchers delen best practices alsook COI-gerelateerde kennis. Om de Peer review praktijk te begeleiden werd een handleiding opgesteld, en een Peer review sheet die de voornaamste aandachtspunten voor de researcher opsomt tijdens het reviewen. Dit laatste helpt de researchers ook een

min of meer gelijke reviewmethode te hanteren. Om de extra werklast zo optimaal mogelijk te spreiden, werkt Cedoca met een Peer review pool: een roterend verdeelsysteem, beheerd door de Peer review coördinatoren.

Naar publicatie van landeninformatie op de website

De laatste fase van het EVF-project waarvan de harmonisatie van COI-producten en peer review een onderdeel zijn, is het onderzoek naar de eventuele publicatie van COI-producten van Cedoca op de website van het CGVS in 2014-2015.

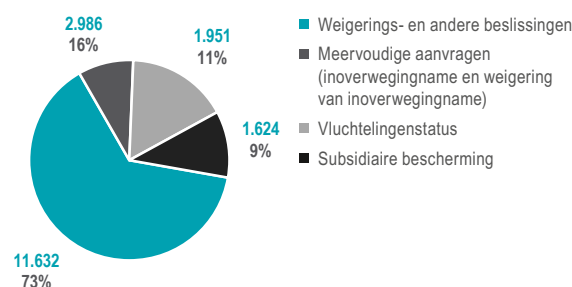
5. MINDER BESLISSINGEN – MEER BESCHERMING

In 2013 nam het CGVS in totaal 18.193 beslissingen in asiëldossiers (ingediend in 2013 of voordien), bijna 8% minder dan in 2012. Het percentage positieve beslissingen was 29,4%, een record.

18.193 BESLISSINGEN

Beslissingen

Totaal: 18.193

Het aantal beslissingen daalde met 7,8% ten opzichte van 2012 (19.731 beslissingen). Personeelsbesparingen liggen aan de basis van deze verminderde output.

Het CGVS nam 16.569 beslissingen in het kader van een beslissing ten gronde en 1.624 in het kader van het onderzoek van meervoudige asielaanvragen (523 beslissingen tot inoverwegingname en 1.101 tot niet-inoverwegingname).

CGVS bevoegd voor beslissingen van meervoudige asielaanvragen

Sinds 1 september 2013 is het CGVS bevoegd voor de behandeling van meervoudige asielaanvragen. Voordien besliste de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) over de eventuele inoverwegingname van een meervoudige asielaanvraag. Zie ook p.51

De DVZ neemt in het kader van een meervoudige asielaanvraag wel nog een verklaring af met betrekking tot de nieuwe door de asielzoeker aangebrachte elementen en de redenen waarom hij deze elementen niet eerder kon aanbrengen.

Op basis van deze verklaring neemt het CGVS, in principe zonder bijkomend gehoor, een beslissing over de eventuele inoverwegingname van de asielaanvraag.

Beslissingen	Totaal	%
Erkenning van de vluchtelingenstatus	2.986	16,4%
Toekenning van de subsidiaire bescherming	1.951	10,7%
Inoverwegingname van een meervoudige asielaanvraag (sept-dec 2013)	523	2,9%
Weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire bescherming	9.756	53,6%
Weigering van inoverwegingname van een meervoudige asielaanvraag (sept-dec 2013)	1.101	6,1%
Weigering van inoverwegingname van een asielaanvraag (E.U. -onderdaan)	70	0,4%
Weigering van inoverwegingname van een asielaanvraag (Veilig land van herkomst)	691	3,8%
Weigering van inoverwegingname van een asielaanvraag (vluchteling in andere EU lidstaat)	10	0,1%
Technische weigering	671	3,7%
Uitsluiting van de vluchtelingenstatus en uitsluiting van de subsidiaire bescherming	32	0,2%
Uitsluiting van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire bescherming	12	0,1%
Weigering van de vluchtelingenstatus en uitsluiting van de subsidiaire bescherming	8	0,0%
Opheffing van de vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming	13	0,1%
Intrekking van de vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming	58	0,3%
Afstand (afsluiting - vertrek IOM)	248	1,4%
Zonder voorwerp (Belgische nationaliteit - overlijden)	63	0,3%
Totaal	18.193	100%

Uitsluiting, opheffing en intrekking

Het Vluchtelingenverdrag is in sommige gevallen niet van toepassing op bepaalde vreemdelingen hoewel ze aan de voorwaarden van het Vluchtelingenverdrag voldoen. Dit wordt beschreven in artikel 1F: de uitsluitingsclausule. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer de asielzoeker in zijn land van herkomst een misdrijf tegen de menselijkheid heeft gepleegd. De asielzoeker kan ook worden uitgesloten van de subsidiaire beschermingsstatus. De Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf,

de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (Belgische Vreemdelingenwet) hanteert nagenoeg dezelfde redenen voor uitsluiting van de subsidiaire beschermingsstatus als bij de vluchtelingenstatus.

In 2013 paste het CGVS in 52 dossiers de uitsluiting van de vluchtelingenstatus en/of van de subsidiaire beschermingsstatus toe. In 12 dossiers sloot het CGVS de asielzoeker uit van de vluchtelingenstatus en weigerde hem de subsidiaire beschermingsstatus. In 8 dossiers werd aan een asielzoeker de vluchtelingenstatus geweigerd en werd hij uitgesloten van de subsidiaire beschermingsstatus. In 32 dossiers werd een asielzoeker uitgesloten van beide statussen. De voornaamste nationaliteiten zijn: Onbepaald (15), Syrie (9) en Irak (6).

Het Vluchtelingenverdrag bepaalt eveneens dat de vluchtelingenstatus kan worden opgeheven (artikel 1C), net zoals de Belgische Vreemdelingenwet bepaalt dat de subsidiaire beschermingsstatus kan worden opgeheven (artikel 55/5). Het CGVS kan de vluchtelingenstatus opheffen als de erkende vluchteling bijvoorbeeld vrijwillig terugkeert naar zijn land van herkomst of als de omstandigheden in zijn land van herkomst zodanig veranderd zijn dat bescherming niet langer nodig is.

In 2013 werd de vluchtelingenstatus in drie gevallen opgeheven (Guinee). De subsidiaire beschermingsstatus werd in 10 gevallen opgeheven (Irak).

In de Vreemdelingenwet staat uitdrukkelijk de mogelijkheid tot intrekking van de vluchtelingenstatus of de subsidiaire beschermingsstatus (artikel 57/6). De intrekking kan op grond van feiten die de asielzoeker verkeerd heeft weergegeven of achtergehouden, van valse verklaringen, of van valse of vervalste documenten die doorslaggevend waren voor de erkenning van de vluchtelingenstatus of de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus. De status kan ook worden ingetrokken als het gedrag van de vreemdeling erop wijst dat hij geen vervolging vreest. Vooraleer het CGVS een status intrekt wordt de persoon in kwestie uitgenodigd om zijn situatie uit te leggen.

In 2013 werd de vluchtelingenstatus in 44 gevallen ingetrokken. De subsidiaire beschermingsstatus werd in 14 gevallen ingetrokken. De voornaamste nationaliteiten zijn: Afghanistan (8), Irak (7), Guinee (4) en Albanië (4).

Verweer van beslissingen

De medewerkers van de juridische dienst staan in voor het schriftelijk en mondeling verweer van weigeringsbeslissingen van het CGVS waartegen een beroep is ingesteld bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RvV) of de Raad van State (RvS). Daarnaast biedt de juridische dienst ondersteuning bij de behandeling van asielaanvragen.

De juridische dienst ontving in 2013 voor de beide taalrollen samen 9.564 beroepen tegen weigeringsbeslissingen van het CGVS. Dit is een daling van 28% ten opzichte van 2012 (12.326 beroepen).

Dit is een gevolg van zowel een daling van het totaal aantal negatieve beslissingen van het CGVS in 2013 als van een toename van het aantal beslissingen (voornamelijk beslissingen tot niet-overweging name van meervoudige asielaanvragen) waartegen slechts een niet-opschortend annulatieberoep openstaat. Tegen dit type beslissingen werden in 2013 slechts een beperkt aantal beroepen ingediend.

In de eerste plaats maakt de juridische dienst een afweging van de motieven van de beslissing aan de argumenten van het verzoekschrift, ingediend door de asielzoeker of zijn advocaat. Enkel voor die dossiers waarin een schriftelijk verweer een meerwaarde biedt, wordt een verweernota opgesteld. In 2013 stelde de juridische dienst 3.039 verweernota's op. Elke zaak komt vervolgens voor op een zitting waar een medewerker van de juridische dienst het CGVS vertegenwoordigt. Er waren gemiddeld 68 zittingen per maand (819 zittingen voor het hele jaar) met 8.160 gepleite dossiers.

De juridische dienst besteedde in 2013 beduidend meer tijd aan ondersteuning bij de behandeling van asielaanvragen in de vorm van richtlijnen, opleidingen, samenvattingen van rechtspraak en adviezen aan de geografische secties. De juridische dienst speelde ook een belangrijke rol bij de voorbereiding op en de invoering van de wetswijzigingen.

4.937 beslissingen tot bescherming: een record

Het CGVS bood in 2013 bescherming aan 6.313 personen die vervolgd worden in hun herkomstland of bij terugkeer naar hun herkomstland een reëel risico op ernstige schade lopen.

In 2013 besliste het CGVS in 29,4% van de dossiers ten

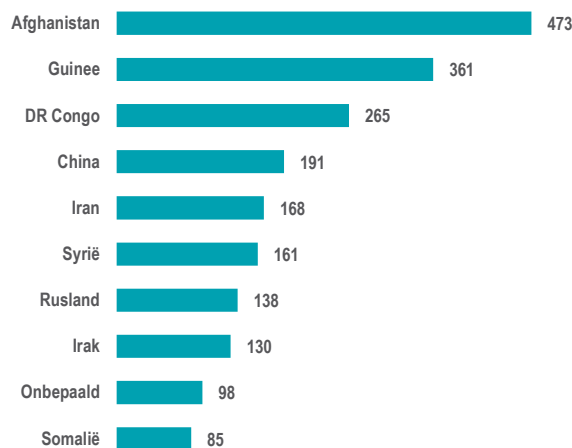
gronde dat de asielzoeker effectief bescherming nodig had: 17,7% beslissingen tot erkenning van de vluchtelingenstatus en 11,7% beslissingen tot toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus. Het percentage positieve beslissingen lag hoger dan in 2012 (22,4%).

“In 2013 kreeg bijna één derde van de asielzoekers die voorwerp uitmaakten van een asielbeslissing van het CGVS asiel in ons land, het hoogste percentage ooit.”

In absolute cijfers kende het CGVS nog nooit zo veel beschermingsstatussen toe als in 2013. Het CGVS nam 4.937 positieve beslissingen: 2.986 beslissingen tot erkenning van de vluchtelingenstatus en 1.951 beslissingen tot toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus. Dit is goed voor 6.313 personen (met inbegrip van kinderen die door hun ouders worden begeleid).

Top 10 erkenningen van de vluchtelingenstatus

Totaal: 2.986

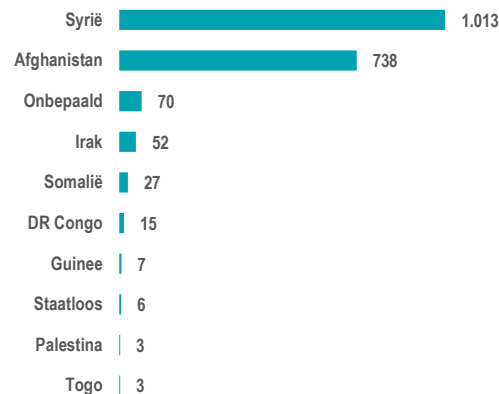

Andere landen: 916

De personen die in 2013 de vluchtelingenstatus gekregen hebben, zijn voornamelijk afkomstig uit Afghanistan (473 beslissingen), Guinee (361), de Democratische Republiek Congo (265), China (191), Iran (168) en Syrië (161).

Top 10 toekenningen subsidiaire beschermingsstatus

Totaal: 1.951

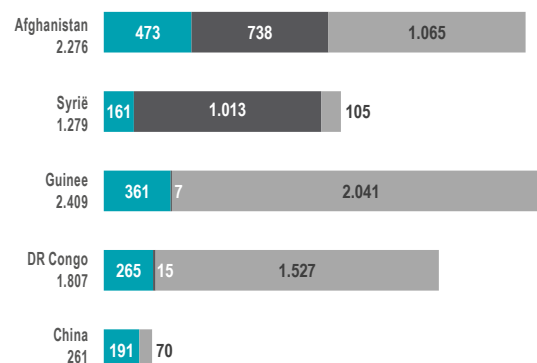

Andere landen: 17

De personen die in 2013 subsidiaire bescherming gekregen hebben, zijn voornamelijk afkomstig uit Syrië (1.013 beslissingen) en Afghanistan (738).

Bijna één op twee beslissingen tot toekenning van een beschermingsstatus in 2013 heeft betrekking op een asiel-aanvraag van een persoon uit Afghanistan of Syrië (2.385 van de 4.937 positieve beslissingen).

Top 5 beschermingsstatussen

■ Vluchtelingenstatus
■ Subsidiaire bescherming
■ Weigeringsbeslissingen

EU: een op drie asielzoekers krijgt een positieve beslissing

In 2013 werd in de hele EU-28 ongeveer 66% van alle asielaanvragen afgewezen (enkel eerste aanleg - beroepsprocedures buiten beschouwing gelaten). Ongeveer 15% van de asielzoeker ontving een beslissing tot erkenning van de vluchtelingenstatus. 14% van de asielzoekers ontving een beslissing tot toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus. 5% kreeg een humanitaire status.

De beslissingscijfers dienen echter met de nodige omzichtigheid vergeleken te worden, gezien de grote onderlinge verschillen in herkomstlanden tussen de verschillende Europese lidstaten. Het is evident dat een lidstaat die bijvoorbeeld veel asielaanvragen uit Syrië te verwerken krijgt een hoger percentage positieve beslissingen zal nemen dan lidstaten met veel asielaanvragen uit de Westelijke Balkan.

In 2013 kreeg 99% van de asielzoekers uit Syrië in de EU één of andere beschermingsstatus (62% kreeg subsidiaire bescherming, 10% de vluchtelingenstatus en 27% een humanitaire beschermingsstatus). Voor de asielzoekers uit Servië daarentegen werd 98% afgewezen

Bron: Eurostat, 'Data in focus', 3/2014.

6. DOSSIERACHTERSTAND EN DOORLOOPTIJDEN

Het CGVS verminderde zijn achterstand met 4.500 asioldossiers. Hiermee zet het de inspanningen verder om de dossierachterstand volledig in te halen. Het CGVS nam in 2013 asielbeslissingen binnen een gemiddelde termijn van 3 maanden (81 kalenderdagen) vanaf overdracht van het asioldossier aan het CGVS.

4.500 dossiers uit de achterstand ingehaald

Begin 2013 bedroeg de totale werklast van het CGVS 11.495 asioldossiers. Eind 2013 was deze gedaald tot 7.006 dossiers. Een werkvoorraad van 3.900 dossiers geldt als normaal. Het CGVS sloot 2013 af met een feitelijke achterstand van 3.106 asioldossiers.

De doorlooptijd van een asioldossier is het totaal aantal dagen tussen het indienen van de asielaanvraag en het nemen van de asielbeslissing.

De behandelingstijd van een asioldossier is het effectief aantal minuten dat een medewerker aan de analyse.

Doorlooptijden van beslissingen

Het CGVS de doorlooptijd verder in voor beslissingen in asielaanvragen die in 2013 werden ingediend (volgens het LIFO-principe – last in first out). Gemiddeld deed het CGVS er 81 kalenderdagen over om een beslissing te nemen vanaf de datum waarop de DVZ het asioldossier aan het CGVS overmaakte.

De gemiddelde doorlooptijd van een asioldossier op het CGVS inclusief de achterstand blijft nog steeds hoog: 291 kalenderdagen. Deze gemiddelde doorlooptijd zal echter hoog blijven zolang er nog dossiers behoren tot de historische achterstand, dus zolang er zich onder de nog te behandelen dossiers aanvragen bevinden die dateren van meer dan een of twee jaar terug.

7. INZAGE EN TOEGANKELIJKHEID

De dienst Advocaten van het CGVS biedt op verzoek van asielzoekers en hun advocaat inzage in en afschriften van individuele asioldossiers. Dit gebeurt in het kader van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur. Daarnaast beschikt het CGVS over een dienst Onthaal die dagelijks toegankelijk is voor bezoekers met vragen over de asielprocedure.

Kopieën uit asioldossiers

In 2013 bood de dienst Advocaten op verzoek inzage in 8.172 asioldossiers. Met uitzondering van een 11-tal dossiers, waar het verzoek beperkt bleef tot louter inzage, gaf de dienst Advocaten voor alle andere dossiers kopieën af van één of meerdere documenten uit het asioldossier.

Volgens de wet betreffende de openbaarheid van bestuur moet inzage in en aflevering van kopieën uit een asioldossier binnen de 30 dagen gebeuren. In de meeste gevallen slaagde de dienst Advocaten er in 2013 evenwel in om al binnen de 72 uur aangevraagde kopieën af te leveren.

Advocaten, vertrouwenspersonen, voogden, UNHCR en BCHV-vertegenwoordigers kunnen eveneens terecht bij de dienst Advocaten:

- voor tussenkomst- en aanstellingsmeldingen
- met vragen over de asielprocedure
- met vragen over een individueel asioldossier waarvoor ze gemandateerd zijn.

Een andere taak van de dienst Advocaten is het klachtenbeheer van advocaten over het CGVS of een van zijn medewerkers en omgekeerd.

Dienst Onthaal: toegankelijk voor één ieder met vragen over de asielprocedure

Daarnaast beschikt het CGVS over een dienst Onthaal. Deze dienst staat in voor het onthaal van asielzoekers en hun vertegenwoordigers die zich op het CGVS aanbieden voor een gehoor of het bijwonen van een gehoor. De dienst is ook dagelijks toegankelijk voor bezoekers met vragen over de asielprocedure. Rekening houdend met het gevarieerde, multiculturele karakter van de bezoekers zijn kwaliteiten als tolerantie, diplomatie en meertaligheid een absolute must voor de medewerkers zodat iedereen het gevoel heeft dat hij met respect werd geholpen.

8. DOCUMENTEN VOOR ERKENDE VLUCHTELINGEN EN STAATLOZEN

De tweede opdracht van het CGVS bestaat in het uitreiken van administratieve documenten aan erkende vluchtelingen en erkende staatlozen. Nadat zij erkend zijn, kunnen deze personen niet meer terecht bij hun nationale overheden voor het verkrijgen van administratieve documenten. Deze opdracht van het CGVS is bepaald in de Vreemdelingenwet. Het is een uitvoering van artikel 25 van het Vluchtelingenverdrag en artikel 25 van het Verdrag van New York van 28 september 1954 betreffende de status van staatlozen.

In 2013 leverde het CGVS 15.988 documenten af aan erkende vluchtelingen en erkende staatlozen. Dit zijn er 15,5% minder dan in 2012 (18.915 documenten).

Vluchtelingen

In 2013 nodigde de dienst Documenten van het CGVS 4.999 personen uit om het vluchtelingenattest als bewijs van hun erkenning als vluchteling te komen afhalen. Bij de overhandiging van het vluchtelingenattest vraagt het CGVS aan de erkende vluchteling zijn (inter)nationaal paspoort af te geven.

Een erkende vluchteling mag niet terugkeren naar zijn land van herkomst en mag voor administratieve bijstand geen beroep meer doen op de ambassade van zijn land van herkomst.

Staatlozen

De dienst Documenten van het CGVS reikt ook documenten uit aan erkende staatlozen. Een persoon die als staatloze wordt erkend, moet daarvoor zelf contact opnemen met de dienst Documenten. De dienst reikt het attest van staatloze uit, alsook andere documenten van burgerlijke stand. De bevoegdheid van het CGVS inzake staatlozen beperkt zich hiertoe.

Totaal aantal uitgereikte documenten in 2013

Vluchtelingenattest	4.999
Attest betreffende de vluchtelingenstatus *	1.184
Attest van staatloze	75
Documenten van burgerlijke stand **	8.705
Vrijstelling van echtverklaring	4
Verklaringen van afstand van status	15
Eensluidend afschrift van getuigschrift ***	597
Verklaringen in verband met burgerlijke staat	409
Totaal	15.988

* deze attesten zijn nodig voor een aanvraag Belgische nationaliteit, aanvraag reisdocumenten, studiebeurs, kinderbijslag, herinschrijving in de gemeente na ambtelijke schrapping, aanvraag naamsverandering en aanpassing nationaliteit bij de gemeente na afstand van de vluchtelingenstatus

** getuigschrift van geboorte, getuigschrift van identiteit, getuigschrift van huwelijk, getuigschrift van weduwschap

*** document dat wordt afgegeven aan personen met de Belgische nationaliteit die voorheen erkend vluchteling waren

Door het dalend personeelsbestand,
plande het CGVS in 2013
minder gehoren: 18.693.

2 Over de grenzen heen

Hervestigingsmissie Tanzania, april 2013.

OVER DE GRENZEN HEEN

Het asielbeleid is bij uitstek een globaal beleid. Uit alle regio's van de wereld komen asielzoekers naar de Europese Unie. Velen hebben een lang, moeizaam en soms gruwelijk traject afgelegd voor ze aan de poorten van Europa staan. In 2013 dienden bijna 435.000 personen een asielaanvraag in in één van de 28 lidstaten van de EU, een toename van 30 % tegenover het jaar voordien.

Binnen zijn bevoegdheid werkt het CGVS actief mee aan de ontwikkeling van een gemeenschappelijk Europees asielbeleid (GEAS) en aan duurzame oplossingen voor vluchtelingen wereldwijd.

1. EEN GEMEENSCHAPPELIJK EUROPEES ASIELSTEEEM

Hoog op de agenda van de EU en van België staat de creatie van een 'level playing field', waar asielzoekers in de ganse EU kunnen rekenen op gelijke toegang tot de asielprocedure, gelijkaardige opvangfaciliteiten en een gelijkaardige uitkomst van hun asielverzoek, ongeacht de lidstaat waar ze hun asielaanvraag indienen.

Het vastleggen van criteria in de Europese wetgeving is een manier om tot een 'level playing field' te komen. Het jaar 2013 was een ijkpunt met de goedkeuring van het herziene asielpakket. Na een uitgebreide evaluatie van het bestaande EU asielacquis legde de Europese Commissie (COM) eind 2009 voorstellen voor herziening van de Dublin- en Eurodac verordeningen en Asielprocedure-, Opvangvoorwaarden- en Kwalificatierichtlijnen voor aan de Raad van de Europese Unie en het Europese Parlement (EP). Na lange en moeizame onderhandelingen bereikten de Raad, de COM en het EP in juni 2013 een akkoord over het hele pakket. Hiermee is een belangrijke stap voorwaarts gezet in de realisatie van een GEAS.

“2013 was een ijkpunt met de goedkeuring van het herziene asielpakket: een belangrijke stap voorwaarts in de realisatie van een gemeenschappelijk Europees asielsysteem.”

De lidstaten ontwikkelden in de Dublinverordening een systeem voor 'Early Warning, Preparedness and Crisis Management'. Ze legden ook striktere criteria vast voor het bepalen

van de verantwoordelijke lidstaat en werkten betere garanties uit voor een daadwerkelijk rechtsmiddel bij beroepen tegen een Dublin-transfer. Een beperkte toegang van politie- en veiligheidsdiensten tot de Eurodac-databank en een duidelijker kader voor het beheer van de Eurodac-gegevens is voorzien.

De herziene Opvangvoorwaardenrichtlijn heeft onder meer exhaustieve criteria vastgelegd voor de detentie van asielzoekers en heeft de garanties voor de kwaliteit van de opvang van asielzoekers versterkt.

In de Kwalificatierichtlijn is een verdere harmonisering tussen de rechten, verbonden aan de vluchtelingen- of subsidiaire beschermingsstatus, bereikt en zijn de criteria voor het toekennen van een internationale beschermingsstatus aangepast aan de evoluerende rechtspraak. Deze richtlijn is in 2013 omgezet in Belgische wetgeving.

De herziene Asielprocedurerichtlijn ten slotte voorziet de invoering van een mechanisme voor de identificatie van en bijstand aan personen met bijzondere procedurele noden, versterkt de garanties voor het daadwerkelijke rechtsmiddel in de asielprocedure en verduidelijkt de regels voor het gebruik van bijzondere procedures en de organisatie van het gehoor.

Het CGVS in de onderhandelingen

Als Belgische vertegenwoordiger bij de Europese onderhandelingen over de Kwalificatie- en Asielprocedurerichtlijnen, was het CGVS nauw betrokken bij de totstandkoming van deze Europese wetteksten. Centraal in de onderhandelingen stonden twee uitgangspunten: de wetteksten moesten een wezenlijke bijdrage leveren aan de realisatie van een werkelijk gemeenschappelijk Europees asielbeleid én ze moesten zorgen voor een kwaliteitsvolle en efficiënte asielprocedure, waarbij de asielzoeker snel en accuraat uitsluitel krijgt over zijn asielaanvraag.

Hoewel er nog ruimte voor verbetering is, is op beide punten grote vooruitgang geboekt. De belangrijkste opdracht voor het CGVS is een correcte omzetting van de Asielprocedurerichtlijn tegen 20 juli 2015. De invoering van een identificatie- en bijstandsmechanisme voor asielzoekers met bijzondere noden, een grondige hervorming van de bijzondere procedures en de aanpassingen aan het persoonlijke gehoor vormen hierbij de grootste uitdagingen.

“*De belangrijkste opdracht voor het CGVS is een correcte omzetting van de Asielprocedurerichtlijn tegen 20 juli 2015.*”

Een versterkte samenwerking: AMIF en EASO

Geharmoniseerde wetgeving op zich volstaat niet om een 'level playing field' voor asielzoekers te creëren. Versterkte praktische samenwerking tussen de verschillende asielinstansen in de EU is minstens zo belangrijk. Twee instanties zijn hierbij van bijzonder belang:

- het nieuwe Asiel-, Migratie- en Integratiefonds (AMIF) voor de periode 2014-2020 en
- het Europese Asielondersteuningsbureau in Malta (European Asylum Support Office - EASO).

In 2013 zijn de onderhandelingen over het nieuwe meerjarige financiële kader voor de ondersteuning van nationale en transnationale projecten afgerond. Het AMIF zal bestaan van 2014 tot 2020. Naast budgetten voor Europese samenwerkingsprojecten is voor België een bedrag voorzien van 89 miljoen €, te verdelen over een periode van 7 jaar. Het CGVS wordt in België de verantwoordelijke instantie voor de organisatie van de asielprojecten, met uitzondering van de opvang van asielzoekers wat tot de bevoegdheid van Fedasil behoort. Het indienen van een meerjarenprogramma bij de Europese Commissie, met onder meer de belangrijkste prioriteiten en initiatieven op het vlak van asiel, is voorzien voor september 2014.

EASO kwam in 2013 op kruissnelheid, met de uitbouw van een Europees trainingsprogramma, de ontwikkeling van gemeenschappelijke Country of Origin Information (COI) en het opzetten van bijstandsmechanismen voor landen onder bijzondere asieldruk, zoals Italië, Griekenland en Bulgarije.

Het Asielondersteuningsbureau heeft in 2013 ook een eerste aanzet gegeven tot de ontwikkeling van een systeem voor 'Early Warning and Preparedness', zoals voorzien in de Dublin-verordening, en van diverse kwaliteitsinitiatieven.

Samen met Zweden is België de meest actieve partner van EASO, zowel voor het aanbieden van experts in de asielondersteuningsmissies als in de deelname aan thematische vergaderingen van EASO in Malta. Zo verleenden in 2013 verschillende CGVS-medewerkers bijstand aan hun asielcollega's in Italië, Griekenland en Bulgarije. Bovendien hebben 35 CGVS-experts deelgenomen aan 50 EASO-vergaderingen, wat betekent dat vrijwel elke week van het jaar wel iemand van het CGVS aanwezig was op het EASO-kantoor in Malta. Het CGVS is dan ook zeer nauw betrokken bij alle initiatieven van EASO, en draagt sterk bij aan deze activiteiten.

“*In 2013 verleenden meerdere medewerkers in het kader van EASO bijstand aan hun asielcollega's in Italië, Griekenland en Bulgarije. 35 medewerkers namen als expert deel aan EASO-vergaderingen.*”

Steun aan landen met een bijzondere asieldruk

De tragische gebeurtenissen in Lampedusa, waar in oktober 2013 meer dan 350 bootvluchtelingen het leven verloren, overschaduwden volledig de belangrijke stappen gezet in de creatie van het gemeenschappelijke Europese asielsysteem. Als reactie op dit drama hebben de Europese staatshoofden en regeringsleiders op de Europese Raad van 19-20 december 2013 een 'Task Force Mediterranean' (TFM) in het leven geroepen. De TFM heeft de opdracht gekregen een alomvattende oplossing te formuleren voor het groeiende aantal migranten dat via een oversteek van de Middellandse Zee in gammele bootjes, de EU tracht te bereiken. Hierbij zal in 2014 vooral aandacht worden besteed aan activiteiten op de volgende vijf domeinen:

- versterkte samenwerking met derde landen;
- meer mogelijkheden voor legale binnenkomst (hervestiging, humanitaire admisie);
- intensievere strijd tegen mensensmokkel;
- versterking van het grensbeheer met inbegrip van de 'rescue at sea' operaties en;
- verhoogde solidariteit met landen die onder bijzondere druk staan.

Vanuit zijn beschermingsmandaat draagt het CGVS, in de mate van het mogelijke en binnen zijn bevoegdheden, bij aan de ontwikkeling van deze verschillende initiatieven. Solidariteit met lidstaten die onder bijzondere druk staan, is cruciaal in de context van een Europese Unie zonder binnengrenzen. Dit gaat uiteraard gepaard met het opnemen van de individuele verantwoordelijkheid door elke individuele lidstaat. Het CGVS is voorstander van de uitbreiding van hervestigingsinitiatieven voor personen met een internationale beschermingsstatus en van een ruimere toepassing van de humanitaire of soevereiniteitsclausule in de Dublinverordening.

2. DUURZAME OPLOSSINGEN VOOR VLUCHTELINGEN WERELDWIJD

Meer dan 80 % van de vluchtelingen wereldwijd bevindt zich in de regio van herkomst. Vaak verblijven ze daar in precaire omstandigheden omdat de landen die hen opvang bieden uiterst beperkte middelen hebben of zelfs gebukt gaan onder enorme schuldenlasten. Om deze landen bij te staan, werkt het CGVS mee aan een capaciteitsopbouwproject voor de Burundese asiel-dienst en aan de hervestiging van vluchtelingen in nauwe samenwerking met UNHCR.

Steun bij de uitbouw van de Burundese asielinstantie

Sinds 2010 ondersteunt het CGVS de Burundese asielinstantie ONPRA (Office National de Protection des Réfugiés et des Apatrides) bij de verder uitbouw van hun asielsysteem. Medewerkers van het CGVS hebben over de jaren heen hun Burundese collega's opleidingen gegeven over verschillende aspecten in de asielprocedure. Hierbij is ondermeer gebruik gemaakt van de EASO Curriculum Training Modules, die ook door de ambtenaren asiel in de verschillende EU-lidstaten gebruikt worden.

In 2013 is de tweede fase van dit samenwerkingsproject afgesloten met een evaluatiemissie. Zowel ONPRA als het CGVS erkende de toegevoegde waarde van dit project en pleitten voor een verderzetting in de toekomst. Voor 2014 is alvast voorzien dat een aantal ONPRA medewerkers in Brussel zullen worden opgeleid tot EASO Curriculum trainer zodat ze ook hun kennis aan hun collega's in Burundi kunnen doorgeven.

Hervestiging

België organiseert sinds 2009 hervestigingsoperaties. In 2013 engageerde ons land zich onder impuls van staatssecretaris voor het Asiel- en Migratiebeleid Maggie De Block tot een structureel hervestigingsprogramma. Hiermee is België wereldwijd het 27ste hervestigingsland. In de toekomst zal België jaarlijks via hervestiging bescherming bieden aan vluchtelingen die zich in bijzonder precaire situaties bevinden in hun herkomstregio's. Het CGVS is hiervoor al jaren pleitbezorger.

Het gemeenschappelijk Europees hervestigingsprogramma heeft als doel het aantal hervestigingsplaatsen in Europa te verhogen en de coördinatie van de EU te versterken, onder andere door een gemeenschappelijke prioriteitenbepaling bij de keuze voor bepaalde vluchtelingenpopulaties. Dit Europese programma voorziet ook een extra financiële impuls voor de lidstaten.

Hervestiging werd verankerd binnen het Belgische asiel- en migratiebeleid. Sinds 2013 heeft de hervestiging van vluchtelingen naar België niet langer op een ad-hoc basis plaats, zoals in 2009 toen België 47 Irakezen uit Syrië en Jordanië overbracht en zoals in 2011 toen 25 Eritreërs en Congolezen die het Libische conflict waren ontvlucht in België een veilig onderkomen vonden via hervestiging.

“België voerde sinds 2013 een jaarlijks hervestigingsquotum in. Het werd het 27ste land wereldwijd met een structureel hervestigingsprogramma.”

2013: Hervestiging vanuit de Grote Meren-regio

Het Belgisch hervestigingsprogramma voor 2013 voorzag de hervestiging van 100 vluchtelingen. Voor 2013 lag de focus op vluchtelingen uit de Grote Meren-regio in Centraal-Afrika. Het CGVS organiseerde twee selectiemissies: naar Tanzania (Kigoma, in april 2013) voor de selectie van een 40-tal Burundese vluchtelingen en naar Burundi (Muyinga, september-oktober 2013) voor de selectie van een 40-tal Congolese vluchtelingen. Twee gespecialiseerde protection

officers interviewden er de vluchtelingen die door UNHCR aan ons land werden voorgedragen. Deze vluchtelingen verbleven allen in grote vluchtelingenkampen, zonder enig vooruitzicht op terugkeer naar hun land van herkomst en zonder mogelijkheid om zich duurzaam te integreren in Tanzania of Burundi. Deze missies gaven het CGVS om een goed beeld van de levensomstandigheden van de vluchtelingen in de kampen. Na de definitieve selectie organiseerde Fedasil, dat onder andere instaat voor de transfer en de initiële opvang van de vluchtelingen, een culturele oriëntatiemissie. Doel van de missie is om de geselecteerde vluchtelingen met zeer concrete informatie op hun komst naar België voor te bereiden. In juni kwamen de 31 geselecteerde Burundese vluchtelingen in België aan en in november 52 Congolese vluchtelingen.

Daarnaast konden tot maximaal 20 andere vluchtelingen vanuit de hele wereld op dossierbasis worden voorgedragen. Via deze selectiemethode zijn in totaal 17 personen naar België hervestigd. De laatste persoon uit deze groep is op 31 december 2013 in België aangekomen. België vulde dus in het eerste jaar met een vast hervestigingsprogramma het quotum van 100 volledig in.

De rol van het CGVS bij hervestiging

Het CGVS speelt een sleutelrol in het hervestigingsproces, vooral in de fase voor het vertrek van de vluchtelingen. Zo maakt het een voorstel op voor de invulling van de beschikbare hervestigingsplaatsen. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met het Hoog Commissariaat voor de Verenigde Naties voor de Vluchtelingen (UNHCR). Het CGVS staat ook in voor de opmaak van een advies voor de selectie van de hervestigde vluchtelingen aan de bevoegde minister. Na aankomst van de vluchtelingen neemt het CGVS voor de hervestigde vluchtelingen een formele beslissing tot erkenning van de vluchtelingenstatus.

Voor meer gedetailleerde informatie over hervestiging kan u terecht op de website www.hervestiging.be, beheerd door Fedasil en het CGVS.

Het Belgisch
hervestigingsprogramma
voor 2013 voorzag
de hervestiging van
100 vluchtelingen.

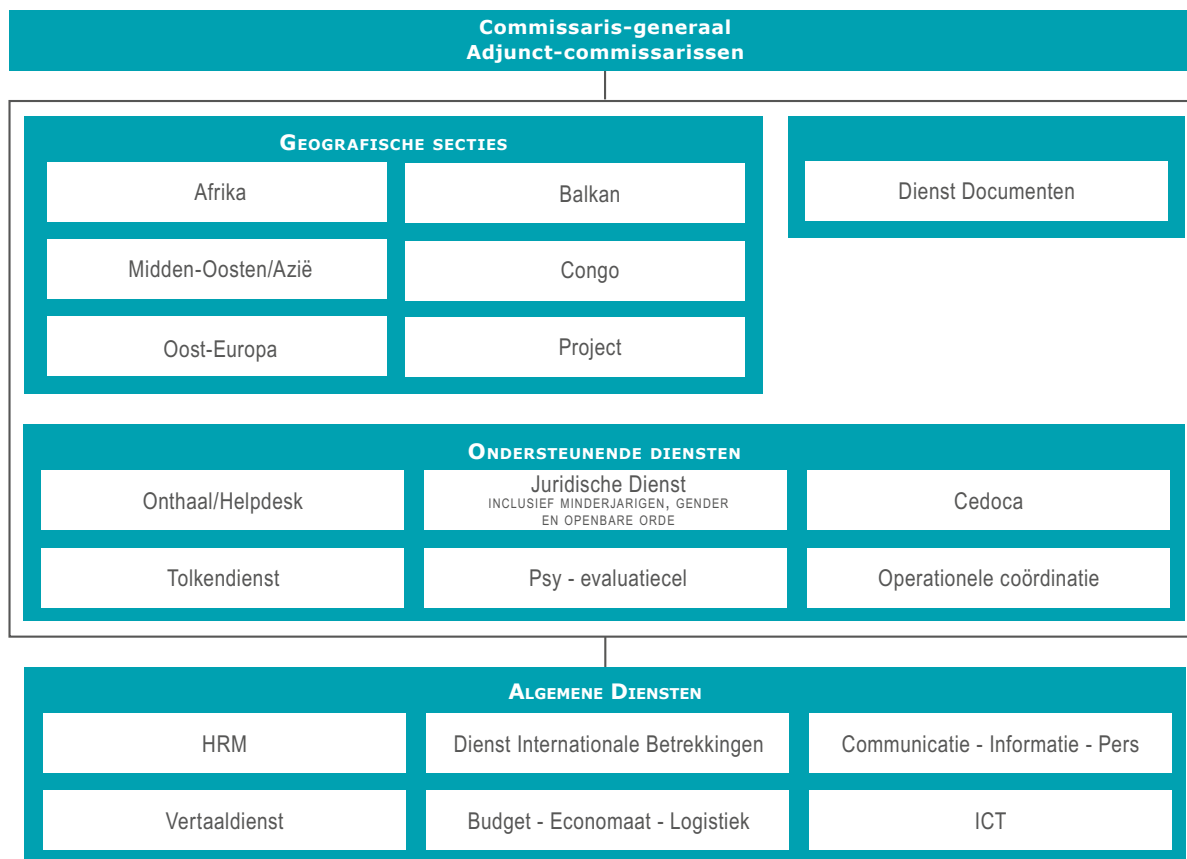
3 De organisatie

1. DE COMMISSARISSEN

Het CGVS wordt sinds januari 2005 geleid door commissaris-generaal Dirk Van den Bulck. Hij wordt bijgestaan door twee adjuncten. De Nederlandstalige adjunct-commissaris is Eva Visser en de Franstalige adjunct-commissaris is Sophie Van Balberghe.

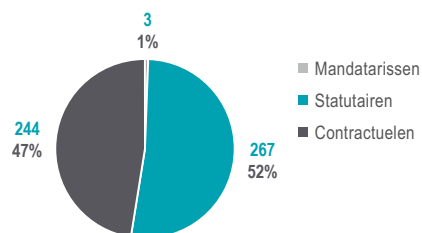
2. ORGANOGRAM

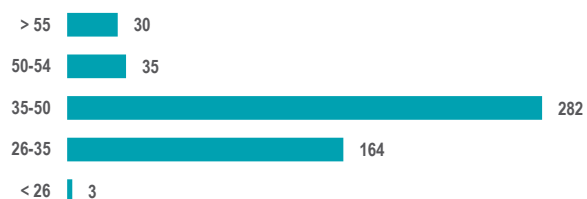
3. PERSONEEL

3.1. ONZE MEDEWERKERS

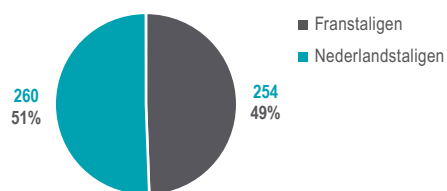
Verdeling mandatarissen - statutairen - contractuelen

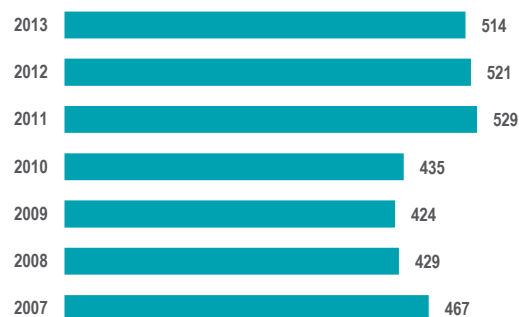
Verdeling personeel per leeftijd

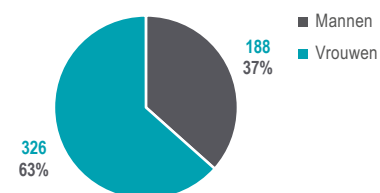
Verdeling Nederlandstaligen - Franstaligen

Personeelsevolutie 2007-2013

Verdeling mannen - vrouwen

3.2. PERSONEELSEVOLUTIE

De regering gaf de asiel- en migratiediensten (DVZ, CGVS, RvV en Fedasil) vanaf 2009 bijkomende middelen voor personeelsaanwerving. Dit was nodig gezien het hoge aantal asielaanvragen, de toegenomen achterstand in de behandeling van asioldossiers en de overbezetting van de opvangcentra.

Het CGVS kreeg bijkomende personeelsmiddelen om in de periode 2009-2011 extra personeel aan te werven: 120 FTE (full time equivalent) niveau A (dit zijn voornamelijk protection officers die instaan voor de behandeling van asioldossiers) en 20 FTE niveau C (administratieve ondersteuning).

Het CGVS zou 'in principe' over een personeelsbestand kunnen beschikken van 491 FTE, waarvan 364,5 FTE niveau A.

Verminderde personeelscapaciteit

Naast een aanzienlijke vermindering van de personeelscapaciteit, kende het CGVS sinds september 2013, toen het de bijkomende bevoegdheid toegekend kreeg om de ontvankelijkheid van meervoudige asielaanvragen te beoordelen, een verhoogde werklast. Het CGVS kreeg geen bijkomende middelen toegekend om deze verhoogde werklast het hoofd te bieden.

Evolutie personeelsbestand 2012-2013 (in FTE)

	M	A	B	C	D	D***	Totaal
AS IS 30/11/2013*	3,00	335,97	10,10	68,80	30,50	3,60	451,97
Vershil t.o.v. 31/12/2012	0,00	-10,63	-0,20	-9,20	-3,10	0,00	-23,13
Vershil t.o.v. TO BE MR** 15/04/11	0,00	-28,53	-0,20	-7,00	-6,90	+3,60	-39,03

* = de laatste officiële FTE gegevens van de FOD Binnenlandse Zaken

** = ministerraad

*** = personeel overgedragen van de Raad van State

Het totale personeelsbestand is in 2013 (situatie op 30 november ten opzichte van 2012 (situatie 31 december)) gedaald met 23,13 FTE.

Het aantal niveau A is in 2013 verder gedaald met 10,63 FTE. Deze daling had, samen met de laattijdige indiensttredingen van een aantal protection officers (niveau A), een wezenlijke impact op de maandelijkse output van de organisatie.

Vertrekkers en nieuwkomers

In 2013 verlieten 31 medewerkers het CGVS (18 niveau A, 11 niveau C en 2 niveau D). 13 vertrekkers (7 niveau A en 6 niveau C) bleven werken binnen de FOD Binnenlandse Zaken.

Het CGVS wierf 16 medewerkers (13 niveau A, 3 niveau C) aan in 2013. Op 1 medewerkster bij de HRM-dienst na, werden allen ingeschakeld in het kernproces (de behandeling van asielaanvragen), of in de directe ondersteuning ervan. Het CGVS hield in 2013 één externe contractuele selectie voor Nederlandstalige protection officers. Daarnaast bood het CGVS in 2013 een aantal vacante functies aan aan medewerkers die al bij andere algemene directies van de FOD Binnenlandse Zaken werkten: het betrof een Franstalige administratief assistent (niveau C) voor de HRM-dienst en Nederlandstalige administratief assistenten voor de dienst Onthaal en voor de administratieve ondersteuning van de geografische secties.

Van de 16 nieuwe medewerkers zijn er zeven afkomstig van de Dienst Vreemdelingenzaken. Het CGVS schrijft zich hiermee in in de idee van 'horizontale loopbaanontwikkeling'.

Horizontale en verticale loopbaan

Om haar medewerkers te motiveren zich verder te ontwikkelen en hen de mogelijkheid te bieden functies op te nemen met een grotere verantwoordelijkheid, verklaart het CGVS ook hogere functies systematisch vacant via een bevordering.

In 2013 werden de bevorderingsdossiers voor 21 vacante functies A2 (voornamelijk binnen de geografische secties, Cedoca en de juridische dienst) en 4 functies A3 (binnen de geografische secties en HRM) behandeld door het directiecomité van de FOD Binnenlandse Zaken en uitgevoerd.

3.3. VAN ONTWIKKELCIRKELS NAAR EVALUATIECYCLUS

In 2012-2013 werd het wettelijk kader voor het evaluatieproces¹ grondig bijgestuurd zodat meer rekening wordt gehouden met de prestaties van de personeelsleden. Ook werd een koppeling gemaakt tussen de evaluatie en de geldelijke loopbaan van het personeelslid. De koppeling van de premie aan het slagen voor een gecertificeerde opleiding dooft uit. Het zwaartepunt in de opvolging van medewerkers wordt hierbij verschoven van ontwikkeling naar prestaties. De term 'evaluatiecyclus' dekt in de toekomst dan ook beter de lading dan 'ontwikkeltcirkel'.

Het jaar 2013 stond wat betreft de evaluatiecyclus volledig in het teken van de integratie en implementatie van bovenstaande wijzigingen met als zwaartepunt de voorbereiding van de evaluaties van de cyclus 2013. Hierbij konden voor het eerst vier verschillende eindvermeldingen worden toegekend die in de toekomst een impact zullen hebben op de geldelijke loopbaan van de medewerkers.

Voor alle medewerkers werden informatiesessies over de overgang van de ontwikkelcirkels naar de evaluatiecyclus georganiseerd. Sommige diensthoofden volgden een opleiding inzake indicatoren en doelstellingen.

Sterke deelname aan de ontwikkelcirkels en evaluatiecycli

In 2013 werden de ontwikkelcirkels 2012 voor 95 % van de medewerkers afgesloten met een evaluatiegesprek. Voor de cyclus 2013 werd met 99 % van de medewerkers een planingsgesprek gehouden tussen de leidinggevende en de medewerker. 92 % van de medewerkers had minstens één functioneringsgesprek in de evaluatieperiode.

¹ De Koninklijke Besluiten van 20 september 2012 en 11 februari 2013 houdende wijziging van het KB van 2 augustus 2002 tot invoering van een evaluatiecyclus in de federale overheidsdiensten en in het ministerie van defensie, het KB van 24 september 2013 betreffende de evaluatie in het federaal openbaar ambt en het KB van 25 oktober 2013 betreffende de geldelijke loopbaan.

3.4. OPLEIDING EN ONTWIKKELING

Opleiding speelt een belangrijke rol bij de ontwikkeling van de competenties van het personeel.

Het Kennis- en Leercentrum (KLC) werkte in 2013 een opleidingsplan uit.

Basis

Nieuwe medewerkers doorlopen vanaf hun aankomst een kwalitatieve basisopleiding.

Via de ontwikkelcirkels worden te ontwikkelen competenties geïdentificeerd.

De leidinggevende biedt permanente ondersteuning aan de ontwikkeling van zijn medewerkers. Het CGVS investeert in de deelname aan interne of externe opleidingen en moedigt zijn medewerkers aan zichzelf te ontwikkelen (via lectuur, zelfstudie, projectwerking...). Het CGVS moedigt ook iedereen aan om kennis en goede praktijken rechtstreeks of via gespecialiseerde diensten met collega's te delen.

Een aantal medewerkers schreef zich in voor standaardopleidingen of gecertificeerde opleidingen bij OFO (Opleidingscentrum van de Federale Overheid). Anderen namen deel aan interne opleidingen die werden gegeven door een team van gespecialiseerde opleiders.

Management en leadership

Het basistraject 'Leidinggeven (niveau A)', waaraan twee diensthoofden deelnamen, werd afgesloten in 2013. Twee medewerkers van het CGVS namen voor het vijfde opeenvolgende jaar deel aan het Vitruvius-programma (cyclus VI - 2013-2014) van de FOD P&O, een programma dat focust op mensgericht leiderschap. Eind 2013 ging een programma over 'mentorship' voor de kaders en middenkaders van start.

Onze partners

Voogden en DVZ-collega's kregen een opleiding over de behandeling van asielaanvragen van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Medewerkers van het CGVS gaven ook asiel-gerelateerde opleidingen aan collega's van andere federale instellingen. Een uitwisselingsproject over de kwaliteit van de registratie van asielaanvragen en van meervoudige

asielaanvragen werd uitgewerkt in samenwerking met de Directie Asiel van de DVZ: via workshops en de deelname van medewerkers van de twee diensten aan gehoren bij hun collega's kwam samenwerking tot stand en werd knowhow uitgewisseld.

Mid'Info's

Het KLC organiseerde regelmatig informatievergaderingen over algemene thema's: voorstellingen van partnerorganisaties van het CGVS, van interne projecten, een toelichting over duurzame ontwikkeling...

Onze expertise delen

In 2013 deelde het CGVS zijn expertise met het Europese Asielondersteuningsbureau (EASO). Opleiders en experts werkten mee aan de redactie en update van modules van de EASO Training Curriculum. Sommigen gaven opleidingen in Malta, Bulgarije en aan de Office national de protection des réfugiés (ONPRA) in Burundi.

Studenten en stagiairs

Meerdere studenten volgden een stage bij het CGVS in het kader van hun specialisatie. Competenties en kennis met hen delen steunt hen bij hun voorbereiding op het beroepsleven. Ze zorgen eveneens voor een frisse wind binnen de organisatie.

3.5. STRESSPREVENTIE EN WELZIJN

Het CGVS voerde in maart 2013 een risicoanalyse uit volgens de Déparis-methode.² Participatieve risico-identificatie ligt aan de basis van deze methode. De analyse werd overgemaakt aan de preventiedienst van de FOD Binnenlandse Zaken, die de resultaten bestudeerde.

In de zomer van 2013 eindigde het proefproject 'Take Care' rond welzijn en werk dat in november 2011 in een van de geografische secties van het CGVS van start ging. De stafdienst P&O van de FOD Binnenlandse Zaken en OFO ondersteunden dit project. IDEWE (Externe Dienst voor Preventie

² Volgens het Koninklijk Besluit van 27 maart 1998 betreffende de Interne Dienst voor preventie en bescherming op het werk moet de FOD Binnenlandse Zaken een risicoanalyse inzake preventie en welzijn uitvoeren.

en Bescherming op het Werk) stond in voor de begeleiding.

Op basis van de positieve analysemethode 'Appreciative Inquiry' organiseerden de sectiemedewerkers gedurende twee dagen brainstormingsessies om te komen tot een actieplan om hun welzijn op het werk te verhogen.

Een belangrijk punt in het welzijnsactieplan vormt de organisatie van intervisiesessies. Onder begeleiding van een psychologe van IDEWE leerden protection officers elkaar beter te ondersteunen in het omgaan met stressfactoren. De protection officers ervoeren deze intervisiesessies als positief. Het CGVS besliste deze intervisie-methode uit te breiden naar de vijf andere geografische secties en vervolgens naar de hele organisatie.

Getuigenis van een protection officer/supervisor over de aanpak van IDEWE en de 'Appreciative Inquiry'-methode

"We hebben de gewoonte alleen ter sprake te brengen wat niet werkt. Om, bij het zoeken naar een oplossing, te vertrekken van het probleem en de oorzaak. Dit is een eerder negatieve benadering van een probleem. De 'Appreciative Inquiry'-methode stelt een totaal andere benadering voor: samen op zoek gaan naar de sterktes en capaciteiten in de groep en die in een actieplan te valoriseren. Tijdens een brainstorming hebben we op basis van deze methode gewerkt. Dat was niet evident, we zijn protection officer of supervisor, we zetten ons constant maximaal in en we hebben niet de gewoonte om even te stoppen en na te denken volgens deze benadering. Ik heb uiteindelijk geleerd dat het op deze manier delen en uitwisselen van ervaringen inzake stress zeer belangrijk is."

Andere welzijnsinitiatieven

Los van het project inzake stresspreventie werkte het CGVS actief aan de groepsgeest en het welzijn van de medewerkers. Het CGVS biedt al jaren sportactiviteiten tijdens de middag-pauze. Elke dienst kreeg in 2013 een halve dag vrijstelling om een teambuildingactiviteit te organiseren. Enkele keren per jaar organiseert het CGVS na het werk een informele drink voor zijn medewerkers. Het CGVS steunt ook 'after work'-activiteiten zoals de jaarlijkse CGVS-quiz en deelname aan het Europees voetbaltornooi voor asiel- en migratiediensten.

3.6. 23% MEER TELEWERKERS

Het CGVS biedt al jaren aan medewerkers de mogelijkheid tot telewerk.³ Telewerk past in de strategie van het CGVS om personeelsleden meer te responsabiliseren en meer resultaatgericht te laten werken.

Door gebruik te maken van een goed beveiligd informatica-systeem werken de reguliere telewerkers in dezelfde virtuele werkomgeving als de medewerkers die op de werkvloer aanwezig zijn. In 2013 telde het CGVS 224 reguliere telewerkers, 23 % meer dan in 2012.

“ In 2013 telde het CGVS 224 reguliere telewerkers. ”

³ Sinds november 2006 bestaat een wettelijk kader, nl. het Koninklijk Besluit van 22 november 2006 met betrekking tot telewerk dat van toepassing is op alle personeelsleden van de federale overheidsdiensten.

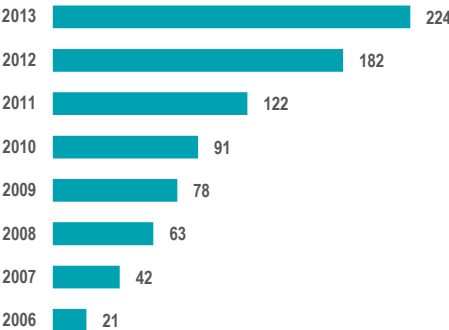
4. BUDGET

Door de daling van het personeelsbestand namen de personeelsuitgaven in 2013 af. Door de daling van het aantal protection officers, daalden de kosten voor tolk- en vertaalprestaties in 2013 met 10 %. Tolk -en vertaalprestaties maakten in 2013 wel nog steeds bijna de helft uit van het algemene werkingsbudget van het CGVS. Omwille van besparingsmaatregelen beperkte het CGVS in 2013 de uitgaven tot het minimum. In tijden van lineaire besparingen bleven de huurlasten ook in 2013 (40 % van het algemene werkingsbudget) problematisch hoog.

In 2013 bedroegen de totale uitgaven van het CGVS (personeel en werking) € 30.106.092. Dit is een daling van 6,67 % ten opzichte van 2012 (€ 32.259.270).

De meerwaarde van telewerk (hetzij regulier hetzij occasioneel) staat voor het CGVS buiten kijf. Telewerkers ervaren telewerk als een aangenaam en efficiënt alternatief voor de traditionele werksituatie.

Evolutie aantal telewerkers

Uitgaven 2013 (personeel en werking)

Personeel	
Statutair personeel	€ 13.856.301
Contractueel personeel	€ 10.795.167
Algemene werking	
Algemene werkingsuitgaven	€ 5.222.717
Werkingsuitgaven ICT	€ 136.882
Investering	
Algemene investeringsuitgaven	€ 36.089
Investeringsuitgaven ICT	€ 58.936
Totale personeels- en werkingsuitgaven	€ 30.106.092

4.1. PERSONEELSUITGAVEN

De uitgaven voor contractueel en statutair personeel namen af als gevolg van de daling van het personeelsbestand: van € 26.433.740 in 2012 naar € 24.651.468 in 2013.

4.2. MINDER UITGAVEN VOOR DE DOSSIERBEHANDELING

De daling van het aantal protection officers in 2013 had een impact op de dossierbehandeling en bijgevolg op de tolkprestaties. Het aantal gehoren met tolk nam in 2013 met 15,88 % af in vergelijking met 2012 (daling van 20.850 naar 17.540 gehoren met tolk).

De uitgaven voor tolk- en vertaalprestaties (die deel uitmaken van algemene werkingsuitgaven) daalden met 9,64 % ten opzichte van 2012 (van € 2.789.825 in 2012 naar € 2.520.761 in 2013).

4.3. BESPARINGSMAATREGELEN

Vanwege het tekort op de begroting heeft de regering ook in 2013 heel wat besparingsmaatregelen genomen. De opgelegde (lineaire) besparingen op de begroting van alle overheidsdiensten, hadden een impact op het CGVS: een blokkering van 15 % van de werkingsmiddelen en 20 % van het budget voor investeringen. Doordat het CGVS een aparte organisatie met een relatief klein budget is en de voorbije jaren onder druk van een zware werklast verplicht was zo spaarzaam mogelijk om te springen met de ter beschikking gestelde middelen, was er in 2013 voor het CGVS geen marge om de lineaire besparingen op te vangen. Het CGVS werd verplicht tal van initiatieven te schrappen.

De uiteindelijk beschikbare werkingsmiddelen waren net voldoende voor de cruciale behoeften, zoals de betaling van de tolken en de forfaitaire huurlasten. Het personeelsbudget bleef voldoende om iedereen die op het CGVS werkte in dienst te houden. Daartegenover werd het wel moeilijker om personen die het CGVS verlieten te vervangen.

Sommige werkingsuitgaven waren in 2013 niet langer mogelijk, omdat het CGVS hiervoor niet langer de budgettaire marge had. Het CGVS zag zich in 2013 verplicht de volgende activiteiten te schrappen:

- de organisatie van fact-finding missies;
- de deelname aan internationale vergaderingen, tenzij de kosten ervan werden terugbetaald door de organisator (zoals die voor EASO);
- het drukken van het CGVS- jaarverslag;
- het ter beschikking stellen van een budget voor de organisatie van teambuilding-activiteiten;
- de organisatie van een personeelsevenement (naar aanleiding van het 25-jarig bestaan van het CGVS).

Medewerkers werden ook aangemoedigd om spaarzamer om te springen met materiaal, bijvoorbeeld bij het gebruik van papier voor het uitprinten van documenten. Hierdoor kon het CGVS besparen, maar tegelijkertijd een bijdrage leveren aan meer duurzaamheid in haar werking.

Ondanks de zware lineaire besparingen is het CGVS erin geslaagd 2013 positief af te sluiten: alle nodige bestellingen werden geplaatst en alle facturen werden betaald.

5. VERSTERKING VAN DE ORGANISATIE

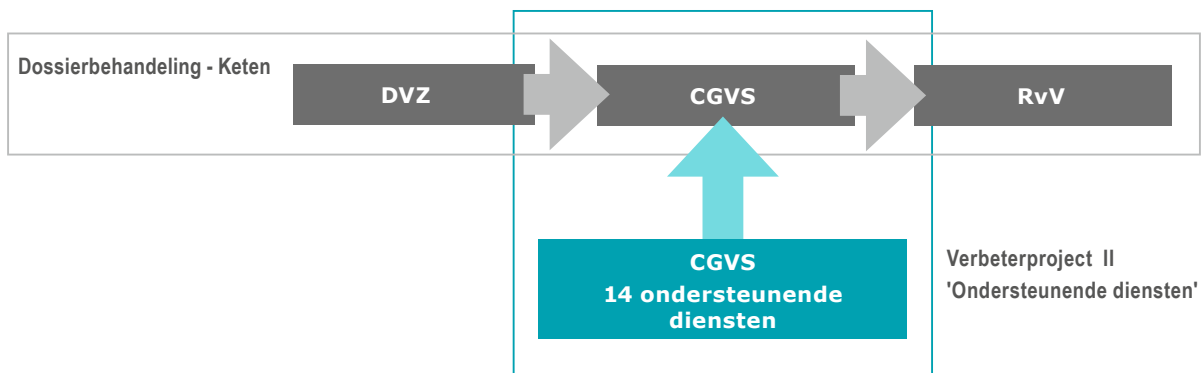
Op 26 maart 2013 stelden de staatssecretarissen Maggie De Block en Hendrik Bogaert in de Kamercommissie Binnenlandse Zaken de resultaten voor van het Verbeterproject 'Asiel'. De evaluatieoefening – gestart op vraag van de federale regering eind 2010 – werd extern ondersteund door consultancyfirma Deloitte. Op basis van de bevindingen startte het CGVS in 2013 een aantal verbeterinitiatieven op. Deze projecten maken deel uit van een algemene dynamiek waarbij de organisatie versterkt wordt van binnenuit zonder de relatie met de andere instanties uit het oog te verliezen.

5.1. VERBETERINITIATIEVEN

Het verbeterproject 'Asiel' nam de volledige asielketen over de drie instanties (de DVZ, het CGVS en de RvV) onder de loep. Het was de bedoeling mogelijke efficiëntiewinsten in kaart te brengen. Deloitte concludeerde dat de dossierbehandeling op het CGVS over het algemeen goed georganiseerd is, efficiënt

verloopt en kwalitatief hoogstaande beslissingen oplevert. In een internationaal perspectief scoort het CGVS even goed of beter dan de buurlanden en Zweden. De oefening heeft aanleiding gegeven tot een aantal verbeterinitiatieven waarrond het CGVS in 2013 werkte.

Verbeterproject 'Asiel'

De Tolkendienst lanceerde twee projecten. Het eerste project streefde naar een verdere inkorting van de doorlooptijd van vertalingen die via de dienst aangevraagd worden. Het andere project wil de uitwisseling van goede praktijken tussen de tolkdiensten van de DVZ, het CGVS en de RvV ondersteunen en structureel kaderen.

Het redactieproces voor interne richtlijnen en de manier waarop de collectie richtlijnen ter beschikking wordt gesteld van de medewerkers werd geëvalueerd. Veel richtlijnen werden geactualiseerd en lacunes aangevuld.

Het verbeterproject legde ook de behoefte bloot om op het niveau van de gehele asielketen een aantal essentiële gegevens te kunnen opvolgen en nog sneller eventuele knelpunten te identificeren. Elke instantie is perfect in staat rond de eigen werking gedetailleerde statistieken aan te leveren. In een gezamenlijk project werden de doorlooptijden op geïntegreerde wijze in kaart gebracht.

5.2. KWALITEIT

Hoewel de internationale benchmarking aantoonde dat het CGVS op vlak van kwaliteit goed scoorde, tekende zich in het kader van het verbeterproject toch nog een bijkomende marge af voor een structurele versterking van de kwaliteit van de beslissingen. Omdat de geloofwaardigheid van de organisatie staat of valt met de kwaliteit van de genomen beslissing in elk asioldossier, zijn voor het kwaliteitsproject redelijk wat middelen vrijgemaakt. Onder impuls van een projectteam werd er een gedeelde definitie opgesteld van een kwalitatieve beslissing in een asioldossier. Het team bracht op basis van interne workshops de verschillende manieren in kaart waarop kwaliteit gecontroleerd en beheerd wordt. Omdat kwaliteit maar kan bestaan als elke medewerker daar een bijdrage aan levert en om maximaal te kunnen profiteren van de aanwezige expertise en visie, werd een grote groep medewerkers in de consultaties betrokken. De focus lag daarbij niet enkel op de diensten die rechtstreeks betrokken zijn in de dossierbehandeling, maar ook op de ondersteunende diensten in zoverre die diensten een impact hebben op de kwaliteit van een asielbeslissing.

Opstart van een Project Management Office (PMO)

De verbeterprojecten stelden de organisatie voor een dubbele uitdaging. Enerzijds maximaal inzetten op het nemen van kwalitatieve beslissingen binnen een redelijke termijn en de bestaande achterstand verder wegwerken. Anderzijds voldoende tijd en ruimte vrijmaken om verbeterprojecten te realiseren, de eigen werking te optimaliseren en daar de medewerkers voldoende bij te betrekken. Om te garanderen dat de opgestarte projecten zo efficiënt mogelijk gerealiseerd worden en een zo goed mogelijk resultaat opleveren, is de interne projectwerking op het CGVS in 2013 verder geprofessionaliseerd. De interne projectleiders kregen een training in projectbeheer en werden in hun taken ondersteund en gecoacht door een Project Management Office.

5.3. ICT OP KETENNIVEAU

Binnen het kader van het verbeterproject werd het idee ontwikkeld om de asielketen ook op vlak van ICT verder te versterken. Omdat een eerste ruwe schets van die piste duidelijk maakte dat het niet alleen een duur maar ook een heel risicovol project zou zijn, werd beslist een grondige haalbaarheidsstudie uit te voeren. Deloitte heeft ook voor deze oefening ondersteuning geboden. De bestaande ICT-systemen van de drie instanties kunnen in beperkte mate gegevens met elkaar uitwisselen, maar van een integratie is geen sprake. Elke mogelijke verbetering of winst op dat vlak is mooi meegenomen op voorwaarde dat de onafhankelijkheid van het CGVS en van de RvV en het specifieke karakter van elke instantie in voldoende mate gerespecteerd wordt. Elke mogelijke bijsturing op ICT-vlak moet daarmee rekening houden.

Een projectteam met medewerkers van de DVZ, het CGVS, de RvV en de stafdienst ICT van de FOD Binnenlandse Zaken heeft, samen met een ploeg consultants, een realistisch scenario uitgewerkt en de kosten, baten en risico's ervan gedetailleerd in kaart gebracht. In dat scenario zouden de bestaande systemen behouden blijven, maar op een sterk gecontroleerde manier onderling gegevens en dossierstukken kunnen uitwisselen. De te verwachten kosten lopen hoog op maar zullen de doorlooptijd in beperkte mate inkorten. Om de vereiste onafhankelijkheid zowel in de feiten als op vlak van de perceptie te garanderen, zal de ICT-oplossing complex zijn.

5.4. EEN NIEUW INTRANET

Sinds eind 2013 hebben alle medewerkers van het CGVS toegang tot een nieuw intranet, InSite. Bijzonder aan dat nieuwe platform is dat alle bedrijfskritische informatie in één en dezelfde omgeving aangeboden wordt. Een medewerker hoeft zich niet meer af te vragen waar hij bepaalde informatie kan terugvinden. Het antwoord is: op InSite.

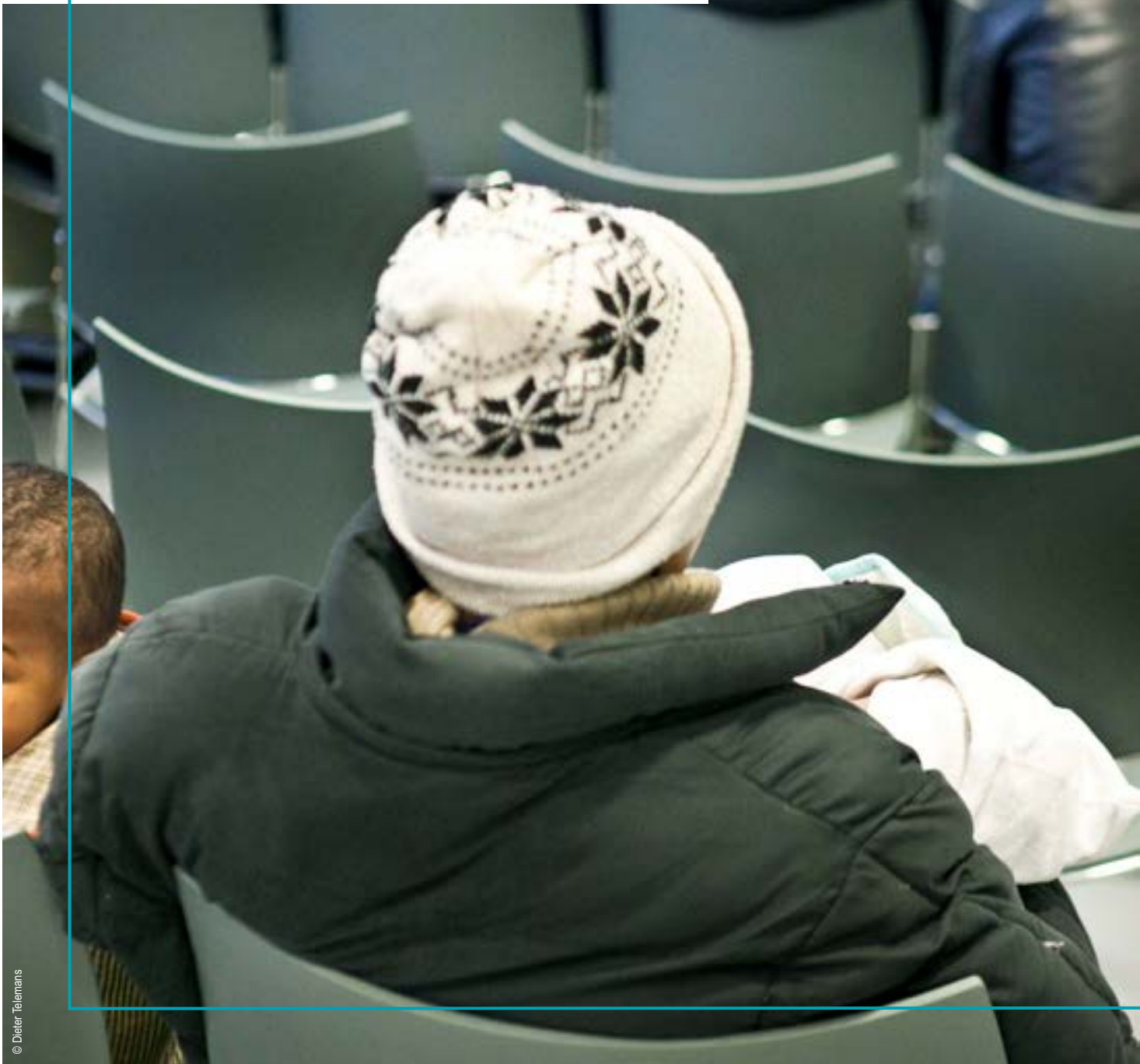
InSite wordt aangeboden op beConnected, het federale platform voor informatie- en kennisdeling. Omdat de oplevering van beConnected vertraging opliep, werd ook de lancering van InSite verschillende keren uitgesteld. Op 22 oktober 2013 was het zover: InSite kon opgeleverd worden en een team van zes trainers begeleidde gedurende twee maanden meer dan 400 gebruikers tijdens hun eerste stappen.

InSite maakt het mogelijk om binnen de organisatie minder via e-mail te communiceren. Belangrijke interne communicatie verloopt via nieuwsberichten op InSite. Richtlijnen, beleidsinstructies en informatie over de herkomstlanden worden samen aangeboden. Voor de projectwerking zijn aparte werkruimtes beschikbaar waar medewerkers informatie kunnen delen.

In 2013 investeerde
het CGVS in kennis
en open netwerken.

Bijlage: De asielprocedure

1. WETTELIJK KADER

Het Internationaal Verdrag betreffende de status van vluchtelingen, ondertekend te Genève op 28 juli 1951 (ook Vluchtelingenverdrag genoemd) vormt de basis voor het erkennen van de vluchtelingenstatus. De Belgische wetgeving verwijst expliciet naar het Vluchtelingenverdrag.

Op 10 oktober 2006 werd, als aanvulling op het Vluchtelingenverdrag, de subsidiaire beschermingsstatus ingevoerd in de Belgische wetgeving.

De asielprocedure zelf, evenals de bevoegdheden van de asielinstanties vinden hun wettelijke basis in de Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. Deze wet werd gewijzigd door de Wet van 15 september 2006.

Wetswijzigingen

In 2013 zijn een aantal wetswijzigingen geïntroduceerd, die een impact hadden op de werking van het CGVS.

Meervoudige asielaanvragen

Het CGVS is sinds oktober 2013 bevoegd voor de behandeling van **meervoudige asielaanvragen**. Dit is een aanvraag ingediend door een persoon die bij een vorige asielaanvraag in België al het voorwerp uitmaakte van een asielbeslissing.

Deze bevoegdheid, vroeger uitgeoefend door de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) is toegekend aan het CGVS op basis van artikel 57/6/2 van de Vreemdelingenwet, ingevoegd bij de Wet van 8 mei 2013 (gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 22 augustus 2013).

De procedure kan als volgt samengevat worden:

- Naar aanleiding van een meervoudige asielaanvraag, neemt de (DVZ) een verklaring af van de asielzoeker over de nieuwe elementen en over de motieven waarom hij deze elementen niet eerder kon invoeren. De DVZ maakt deze verklaring zo snel mogelijk over aan het CGVS.
- Na ontvangst van de verklaring, oordeelt het CGVS in eerste instantie over de al dan niet *in overwegingname van de meervoudige asielaanvraag*.
- Het CGVS moet een beslissing tot in overwegingname of tot weigering van in overwegingname nemen **binnen de acht werkdagen** na overdracht van het dossier door de DVZ. Wanneer de asielzoeker zich in een gesloten centrum of de gevangenis bevindt, moet het CGVS binnen een termijn van twee werkdagen een beslissing nemen.
- Een beslissing tot in overwegingname of tot weigering van in overwegingname is in principe enkel gebaseerd op de schriftelijke verklaring van de asielzoeker. Er vindt dus in de regel geen gehoor plaats. Het CGVS kan beslissen om de asielzoeker wel op te roepen voor een gehoor in het kader van een voorafgaand onderzoek indien de schriftelijke verklaring opgesteld voor de DVZ onvolledig of vaag is.
- Het CGVS onderzoekt bij voorrang of de nieuwe elementen ingeroepen door de asielzoeker de kans aanzienlijk vergroten op een erkenning van de vluchtelingenstatus in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet of op een toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet.
- Indien het CGVS oordeelt dat dergelijke nieuwe elementen blijken uit het dossier, neemt hij de meervoudige asielaanvraag in overweging. De commissaris-generaal onderwerpt deze aanvraag aan een onderzoek ten gronde, organiseert een nieuw gehoor en neemt een nieuwe beslissing.
- Indien het CGVS daarentegen van oordeel is dat de nieuwe elementen de kans op internationale bescherming niet aanzienlijk vergroten, maakt de meervoudige asielaanvraag het voorwerp uit van een beslissing tot weigering van inoverwegingname. Deze beslissing is vatbaar voor een hoger beroep bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RvV).

Eerste land van asiel

Het begrip 'eerste land van asiel' uit de Asielprocedurerichtlijn werd ingevoerd in Belgisch recht. Dit concept geeft het CGVS de mogelijkheid om een asielaanvraag te weigeren als de asielzoeker reeds in een ander land reële bescherming geniet, hij die bescherming nog kan genieten en hij opnieuw tot het grondgebied van dit land zal worden toegelaten. Dit concept is niet van toepassing voor de asielzoeker die een beschermingsstatus in een EU-lidstaat geniet.

Omzetting van de Kwalificatierichtlijn 2011/95/EU

Een aantal juridische begrippen zijn in het kader van de **omzetting van de Kwalificatierichtlijn 2011/95/EU** verduidelijkt, onder andere over de toepassing van het principe 'voordeel van de twijfel', het vermoeden van een gegronde vrees bij vaststelling van feiten van eerdere vervolging, de duur van de verblijfsvergunning bij toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus, ...

Gezien de praktijk op het CGVS al grotendeels conform de nieuwe richtlijn was, had dit geen impact op de werking.

2. ASIELINSTANTIES

De instanties die tijdens de asielprocedure tussenbeide komen, zijn: de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ), het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) en de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RvV).

In laatste instantie kan de Raad van State (RvS) tussenbeide komen.

De Vertegenwoordiger in België van het UNHCR kan, als adviserende bevoegdheid, in elk stadium van de procedure tussenbeide komen.

2.1. DE DIENST VREEMDELINGENZAKEN

Een vreemdeling die een asielaanvraag wil indienen, moet dit doen bij de DVZ. Dit kan bij aankomst aan de grens. Dit kan eveneens binnen de acht werkdagen na aankomst op het Belgische grondgebied in de kantoren van de DVZ, in een gesloten centrum of in een gevangenis. De DVZ registreert de asielaanvraag en neemt een verklaring af met betrekking tot de identiteit, de herkomst en de reisweg van de vreemdeling. Bij de registratie bepaalt de DVZ ook meteen de proceduretaal (Nederlands of Frans), neemt de dienst de vingerafdrukken en er wordt een tolk voorzien als de asielzoeker de proceduretaal niet spreekt.

De DVZ-medewerker vult met de asielzoeker een CGVS-vragenlijst in. Deze heeft betrekking op de redenen die de vreemdeling ertoe hebben aangezet om een asielaanvraag

in te dienen en op de mogelijkheden tot terugkeer naar het land waaruit hij/zij gevlucht is. Deze vragenlijst dient later in de procedure als basis voor de voorbereiding van het interview op het CGVS.

De DVZ is bevoegd voor de vaststelling van de EU-lidstaat (+ Noorwegen en IJsland) die verantwoordelijk is om de asielaanvraag te behandelen.

De vreemdeling wiens asielaanvraag wordt geweigerd, kan een nieuwe asielaanvraag indienen. De DVZ registreert deze aanvraag en stuurt de aanvraag door naar het CGVS die de nieuwe elementen beoordeelt en de meervoudige asielaanvraag verder behandelt (zie kader p.51).

De Dienst Vreemdelingenzaken is bevoegd voor de vasthouding van de asielzoeker en voor de betekening van een bevel om het grondgebied te verlaten.

2.2. HET COMMISSARIAAT-GENERAAL VOOR DE VLUCHTELINGEN EN DE STAATLOZEN

Het CGVS neemt als onafhankelijke administratieve instantie een centrale plaats in de asielprocedure in. Het is de enige instantie met onderzoeksbevoegdheid.

Het CGVS is bevoegd om de vluchtelingenstatus te erkennen of te weigeren en om de subsidiaire beschermingsstatus toe te

kennen of te weigeren. Het CGVS onderzoekt automatisch alle asielaanvragen, eerst in het kader van het Vluchtelingenverdrag, vervolgens in het kader van de subsidiaire bescherming.

Wanneer de asielzoeker beantwoordt aan de criteria van het Vluchtelingenverdrag, wordt hij erkend als vluchteling. Als de asielzoeker geen vluchteling is maar wel een reëel risico op ernstige schade loopt in geval van terugkeer naar zijn land, zal hem de subsidiaire beschermingsstatus worden toegekend. In de andere gevallen neemt de commissaris-generaal een beslissing tot weigering van toekenning van internationale bescherming.

In elk dossier neemt het CGVS één beslissing die internationale bescherming, namelijk de vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming, verleent of weigert. Tegen deze beslissing kan de asielzoeker bij de RvV een beroep indienen.

In het geval een onderdaan van een EU-lidstaat of van een kandidaat-lidstaat een asielaanvraag indient, kan het CGVS beslissen de aanvraag niet in overweging te nemen wanneer uit de verklaring van de asielzoeker niet duidelijk een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade blijkt. Het CGVS moet binnen vijf werkdagen een beslissing nemen.

Ook voor onderdanen uit veilige landen van herkomst kan het CGVS beslissen een aanvraag niet in overweging te nemen. Het CGVS voert voor asielaanvragen uit veilige landen van herkomst een individueel en effectief onderzoek. Alleen geldt het vermoeden dat er in hoofde van de asielzoeker geen gegronde vrees voor vervolging is, noch een reëel risico op het lijden van ernstige schade. Het CGVS moet binnen 15 werkdagen een beslissing nemen.

De lijst met veilige landen wordt vastgelegd door een in de ministerraad overlegd koninklijk besluit, op gezamenlijk voorstel van de minister van Asiel en Migratie en de minister van Buitenlandse Zaken. De lijst wordt minstens éénmaal per jaar geëvalueerd en kan herzien worden. De wet voorziet dat het CGVS een advies opstelt over welke landen op deze lijst kunnen worden opgenomen.

Sinds 2013 oordeelt het CGVS zelf of ze een meervoudige asielaanvraag in overweging neemt. Hierbij bekijkt het CGVS of de nieuwe elementen die de asielzoeker in zijn nieuwe asielaanvraag aanbrengt de kans aanzienlijk groter maken dat de asielaanvraag tot een erkenning van de vluchtelingenstatus zou kunnen leiden (zie kader, p.51).

2.3. DE RAAD VOOR VREEMDELINGEN-BETWISTINGEN

Elke asielzoeker heeft de mogelijkheid om een schorsend beroep in te dienen tegen de beslissing van het CGVS. Uitzonderingen hierop zijn de EU-onderdanen en onderdanen uit een veilig land van herkomst, en ook asielzoekers die een meervoudige asielaanvraag hebben ingediend en wiens asielaanvraag het CGVS niet in overweging heeft genomen.

De RvV is als beroepsinstantie bevoegd om de beslissing van het CGVS te bevestigen (weigering) of te hervormen (alsnog toekennen van de oorspronkelijk geweigerde status). De RvV kan dus internationale bescherming toekennen of weigeren. Verder kan de RvV de beslissing van de commissaris-generaal vernietigen wegens substantiële onregelmatigheden die de RvV niet kan herstellen of omdat essentiële elementen ontbreken zodat de RvV niet kan komen tot een beslissing zonder dat aanvullend onderzoek wordt uitgevoerd. Aangezien de RvV niet beschikt over een eigen onderzoeksbevoegdheid, zal het CGVS na vernietiging van zijn beslissing het onderzoek voortzetten en een nieuwe beslissing nemen.

Beroepen bij de RvV moeten worden ingediend binnen 30 dagen na de betekening van de beslissing van het CGVS (beroep volle rechtsmacht). Binnen diezelfde termijn kan de bevoegde minister een beroep indienen tegen een beslissing tot erkenning van de vluchtelingenstatus of tot toekenning van subsidiaire bescherming door het CGVS.

Het indienen van het beroep schort de uitvoering van de betwiste beslissing op. De asielzoeker kan dus niet verwijderd worden vooraleer de RvV een uitspraak heeft gedaan.

In bepaalde gevallen kan de asielzoeker enkel een annulatieberoep dat niet opschortend is, indienen bij de RvV. Het gaat over de beslissingen tot weigering van inoverwegingname voor onderdanen van de Europese Unie of van een kandidaat-lidstaat, beslissingen tot weigering van inoverwegingname voor onderdanen uit een veilig land van herkomst en meervoudige asielaanvragen, waarvan de nieuwe asielaanvraag niet in overweging is genomen.

De asielzoeker of zijn advocaat moet binnen de 30 dagen na de betekening van de aangevochten beslissing een annulatieberoep indienen.

De RvV kan de beslissing van weigering tot inoverwegingname na een annulatieberoep enkel bevestigen of vernietigen.

De vernietiging van een beslissing kan in dit geval enkel op formele gronden.

De beslissingen van de RvV zijn alleen vatbaar voor beroep in cassatie voor de Raad van State. Er is een filterprocedure voorzien. Elk cassatieberoep wordt onderworpen aan een onderzoek inzake toelaatbaarheid. De beroepen worden 'niet

toelaatbaar' verklaard indien de Raad van State niet bevoegd of zonder rechtsmacht is, of wanneer de beroepen zonder voorwerp of kennelijk onontvankelijk zijn. De termijn voor het instellen van een cassatieberoep is 30 dagen na betekening van de beslissing van de RvV.

3. DE VLUCHTELINGENSTATUS

De vluchtelingenstatus wordt toegekend aan de vreemdeling die voldoet aan de voorwaarden van artikel 1 van het Vluchtelingenverdrag van Genève¹. Artikel 1 van het Vluchtelingenverdrag definieert als vluchteling: "de persoon die een gegronde vrees heeft voor vervolging om reden van zijn

of haar ras, religie, nationaliteit, politieke overtuiging of het behoren tot een bepaalde sociale groep, die zich buiten zijn of haar land van herkomst bevindt en die omwille van die vrees de bescherming van dat land niet kan of wil inroepen".

¹ Artikel 48/3, § 1 van de Vreemdelingenwet.

4. DE SUBSIDIAIRE BESCHERMINGSSTATUS

De subsidiaire beschermingsstatus wordt toegekend aan 'de vreemdeling, die niet voor de vluchtelingenstatus in aanmerking komt en die geen beroep kan doen op artikel 9ter, en ten aanzien van wie er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat, wanneer hij naar zijn land van herkomst, of in het geval van een staatloze, naar het land waar hij vroeger gewoonlijk verbleef, terugkeert, een reëel risico zou lopen op ernstige schade (...) en die zich niet onder de bescherming van dat land kan of, wegens dat risico, wil stellen en niet onder de uitsluitingsgronden zoals bepaald in artikel 55/4, valt.²

De definitie bevat volgende constitutieve elementen:

- geen medische redenen (artikel 9ter van de Vreemdelingenwet³);
- zwaarwegende gronden;
- reëel risico;
- ernstige schade.

Ernstige schade bestaat uit:

- a) doodstraf of executie; of
- b) foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing van een verzoeker in zijn land van herkomst; of
- c) ernstige bedreiging van het leven of de persoon van een burger als gevolg van willekeurig geweld in het geval van een internationaal of binnenlands gewapend conflict.⁴

Het aantal personen aan wie de subsidiaire beschermingsstatus werd toegekend ligt lager dan het aantal erkenningen van de vluchtelingenstatus. Dit is te wijten aan het feit dat de Belgische asielinstanties (het CGVS en de RvV) primauteit geven aan de toekenning van de vluchtelingenstatus en een ruime interpretatie van de definitie van vluchteling hanteren. Zo wordt voor bepaalde situaties waarvoor in andere landen de subsidiaire beschermingsstatus wordt toegekend in België eerder de vluchtelingenstatus toegekend.

Bij de toepassing van de subsidiaire bescherming komen situaties onder a) en b) in de praktijk zelden voor. Als zij

² Artikel 48/4, § 1 van de Vreemdelingenwet.

³ Voor de beoordeling van medische elementen dient men een aanvraag voor een machtiging tot verblijf te richten aan de minister of zijn gemachtigde.

⁴ Artikel 48/4, § 2 van de Vreemdelingenwet.

voorkomen gaat het meestal om situaties die in aanmerking komen voor de erkenning van de vluchtelingenstatus of voor uitsluiting (wegens ernstige aanwijzingen van betrokkenheid bij misdrijven tegen de menselijkheid of een ernstig gemeenschappelijk misdrijf).

In de meeste gevallen waarin de subsidiaire beschermingsstatus verleend werd, gaat het om situaties waarin een reëel risico op willekeurig geweld tengevolge van een gewapend conflict (dus schade onder c)) werd vastgesteld.

CONTACTGEGEVENS

Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen

WTC II

Koning Albert II-laan 26 A

1000 BRUSSEL

Tel +32 2 205 51 11

Fax +32 2 205 51 15

cgvs.info@ibz.fgov.be

www.cgvs.be

Helpdesk/Onthaal

Openingsuren: ma-vrij: van 8u15 tot 12u en van 13u15 tot 16u

Dienst Advocaten

Tel +32 2 205 53 05

Fax +32 2 205 50 33

CGRA-CGVS.Advocate@ibz.fgov.be

Openingsuren: ma-vrij: van 9u tot 12u30 en van 14u tot 16u

Dienst Documenten

Tel +32 2 205 50 09

Fax +32 2 205 52 01

CGRA-CGVS.Documents@ibz.fgov.be

Openingsuren: ma-vrij: van 8u30 tot 10u en na afspraak

COMMISSARIAAT-GENERAAL VOOR DE VLUCHTELINGEN EN DE STAATLOZEN

WTC II

Koning Albert II-laan 26 A
1000 BRUSSEL

cgvs.info@ibz.fgov.be
www.cgvs.be

+32 2 205 51 11

+32 2 205 51 15